

Handläggare
Cornelia Schroeder
Telefon: 08-508 03 088Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2016 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 2, 2016 med delårsbokslut och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Omslutningsförändringar om 29,7 miljoner kronor godkänns och anmäls till kommunstyrelsen.
3. Budgetjusteringar begärs hos kommunstyrelsen på 1,5 mnkr för investeringar, avskrivningar och internränta.
4. Till kommunstyrelsen framhålla att byggnationen av det nya förvaltningshuset i Tensta påskyndas.
5. Beslutar att nedskriva fordringar om 372 682,16 kronor enligt bilaga 3.
6. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Christina Heglert
StadsdelsdirektörCornelia Schroeder
Avdelningschef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. Ett Stockholm som håller samman	6
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	14
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	20
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	25
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	27
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	29
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	31
2. Ett klimatsmart Stockholm	37
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	37
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	38
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	39
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	40
2.5 Stockholms miljö är giftfri	42
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	44
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	45
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	46
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	47
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	51
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	52
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	52
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	55
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	59
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	62
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	64
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	66
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	71
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	75

Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar	76
Uppföljning av driftbudget.....	76
Särskilda satsningar.....	82
Resultatenheter	82
Investeringar.....	83
Försäljningar av anläggningstillgångar	84
Betydande projekt som inte är investeringar	84
Omslutningsförändringar.....	84
Budgetjusteringar	84
Medel för lokaländamål.....	84
Analys av balansräkning	84
Övrigt	86
Synpunkter och klagomål.....	86
Övrigt.....	Error! Bookmark not defined.

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Sammarbete staden och akademi

Bilaga 2: Bilaga 2 - Uppföljning av verksamheter inom äldreomsorgen under perioden 1 maj till 31 augusti 2016

Bilaga 3: Bilaga 3 Nedskrivning

Bilaga 4: Bilaga 4- Särskilda satsningar - redovisning1

Bilaga 5: Bilaga 5 Agresso balans och resultaträkning

Bilaga 6: Bilaga 6 Agresso Uppföljning av budget 2016 ub071a_1067

Bilaga 7: Bilaga 7 Omslutningsförändringar

Bilaga 8: Bilaga 8 Blankettsett SLK

Bilaga 9: Bilaga 9 - LUP Spånga-Tensta

Bilaga 10: Bilaga 10 - Bilaga till LUP

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden har under 2016 arbetat med en rad verksamhetsutvecklande aktiviteter med utgångspunkt i verksamhetsplanen och visionen om att "Vi gör skillnad för människan i vardagen." och stadens vision om "Ett Stockholm för alla". Arbetet har genomförts såväl förvaltningsövergripande som på enhetsnivå.

Det ekonomiska utfallet för 2016 för driftbudgeten prognostiseras efter resultatdispositioner redovisa ett utfall i balans mot budget. Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg prognostiserar ett överskott om 0,8 mnkr beroende på extra intäkter för ensamkommande flyktingbarn och PRIO medel. Dock ökar placeringarna främst inom HVB hem. Äldreomsorgen redovisar ett underskott om 8,2 mnkr som härrör till utförarenheten inom hemtjänsten. Funktionsnedsättning redovisar ett underskott om 3,4 mnkr som härrör från dyrare placeringar än vad som ersätts via resursfördelningsystemet. Nämnd och förvaltningsadministration redovisar ett överskott om 11,1 mnkr på grund av buffert samt vakanser.

Nämnden bedömer att alla nämndmål utom ett, kommer uppnås under året. Det är mål 1.3 "Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar" där bedömningen är att det bara uppnås delvis. Merparten av målvärdena för indikatorerna prognostiseras att uppnås och huvudparten av aktiviteterna genomförs enligt planering.

Ett Stockholm som håller samman

För att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål "Ett Stockholm som håller samman" där alla barn har goda och jämlika uppväxtvillkor, där tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla, en stad med levande och trygga stadsdelar och högt bostadsbyggande samt ett rikt utbud av idrott och fritid med nära till kultur och eget skapande, där alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet arbetar nämnden aktivt med att prioritera tidiga sociala och förebyggande insatser för att motverka ohälsa och utanförskap och skapa jämlika livschanser för alla. Med FN:s barnkonvention och barnens bästa som utgångspunkt skapas förutsättningarna för att alla barn ska ha jämlika uppväxtvillkor och ges stöd att utveckla förmågor och lärande utifrån sina egna förutsättningar.

I en förskola med hög kvalitet är personalens kompetens och utbildning en viktig. Att öka andelen förskollärare är av nämnden ett särskilt prioriterat område och hittills har arbetet under året skett utifrån den av nämnden antagna strategin. Miljöarbete och hållbar utveckling är ett prioriterat fokusområde på flera förskolor. Nämndens arbete med att öka andelen inskrivna barn i förskolan fortgår genom olika riktade insatser, såsom samarbete med öppna förskolorna och förskolan.

En ny åtta-avdelningsförskola "Lilla Tensta" har börjat byggas. Barn och unga erbjuds ett varierat och innehållsrikt kollo-, idrotts- och fritidsutbud under hela året. I samverkan med kulturnämnden och Stadsmissionen har det säkerställts att Blå Huset erbjuder ett varierat och innehållsrikt utbud av fritids- och kulturaktiviteter. I samverkan med invånarna och lokala nätverk utformas en välskött och trygg närmiljö i stadsdelsområdet. En ny fritidsgård i Hjulsta med tjejprofil invigdes den 31 augusti. Tyvärr utsattse denna för brand kvällen före invigningen. Fritidsgården använder nu tillfälliga lokaler i avvaktan på att Hjulstaskolans lokaler renoveras.

Rättssäkerheten i myndighetsutövningen till skydd för barn och unga har säkrats genom ökad

bemanning och ökat chefsstöd. Insatser till barn som lever i familjer där det förekommit våld har prioriterats genom ett tillsatt relationsvårdsteam. Antalet barn som lever i familjer som får ekonomiskt bistånd har minskat till rekordlåga 7,6 procent. Nämnden kan nu erbjuda bostadslösa barnfamiljer boende i jourlägenhet i samarbete med stiftelsen Stockholm hotellhem (SHIS), om det så krävs.

Biståndsbedömningen inom äldreomsorgen fokuserar på att främja brukarens självständighet. Den enskildes önskemål om boendeform och rätten till kvarboende ges stor tyngd vid insatser. Utredningsprocessen är transparent och tillgängligheten till och kommunikationen med nämndens beställarenhet är god. Anhörigkonsulenter och anhörigombud ger individuellt anpassat stöd till närstående. De öppna träffpunkterna erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter. Planering är påbörjad för att starta en öppen träffpunkt för äldre med psykisk ohälsa.

Trygghetsarbetet bedrivs genom samverkan med polis och lokala föreningar med ett fokus på proaktiva insatser. En trygghetsstrategi har tagits fram och antagits av nämnden. I lokala utvecklingsprogrammet ingår trygghet som ett tema med fokus på de geografiska områdena; Tensta centrum, Hjulsta torg, centrala Bromsten och Spånga stationsområde. Målet om att öka andelen som upplever att stadsdelsområdet är tryggt bedöms dock som svårt att uppnå, trots att ambitionsnivån för målet är lågt. Detta gör att stadsdelsnämnden bedömer att målet "Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar" bara delvis kommer att uppnås.

Ett klimatsmart Stockholm

För att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål "Ett klimatsmart Stockholm" där ett effektivt och klimatsmart transportsystem kombineras med en ökad andel förnybar energi, barn garanteras en giftfri vardag och mer ekologisk mat serveras i stadens verksamheter har nämnden aktivt arbetat för att bidra till en klimatneutral miljö i staden. Med hållbarhet och energieffektivitet som ledord bidrar nämnden till ett Stockholm med renare luft och vatten. Klimatpåverkande utsläpp minskas genom att resor och transporter görs på ett hållbart sätt, miljövänligt drivmedel används och andelen miljöbilar ska öka i förvaltningens bilflotta. Nämnden har beviljats miljöinvesteringsmedel för inköp av fler miljöcyklar samt byte till energieffektiv belysning. Andelen ekologiska livsmedel ökar inom nämndens verksamheter. Förskolan har ökat sin andel från 26 procent år 2015 till 33,9 procent. Med barnens bästa i fokus bedrivs arbete för att skapa giftfria och kemikaliesmarta förskolor. Nämnden har beviljats medel från kommunstyrelsen till inköp av nya kemikaliesmarta vilmadrasser.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

För att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål "Ett ekonomiskt hållbart Stockholm" där ansvaret för stadens ekonomi kombineras med insatser för en bättre fungerande arbetsmarknad och där rätten till jobb, utbildning och bostad är grunden har nämnden arbetat för kostnadseffektivitet och ett nyttjande av resurser på ett hållbart och nyttomaximerande sätt. Fokus ligger på att öka andelen självförsörjande hushåll och genom ett välriktat stöd få fler individer ut i arbete. Hittills i år har antalet hushåll beroende av ekonomiskt bistånd minskat från 868 hushåll i december till 754. Det är en minskning med 114 hushåll sedan december 2015 vilket motsvarar 13 procent. Satsningar görs på prioriterade grupper som unga vuxna och individer som står långt från arbetsmarknaden.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

För att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål "Ett demokratiskt hållbart Stockholm" där arbetet med de mänskliga rättigheterna stärks, diskriminering motverkas och alla invånare garanteras samma rättigheter och möjligheter har nämnden under året arbetat för att alla verksamheter ska vara jämställda, fria från diskriminering samt genomsyras av ett genus- och antirasistiskt perspektiv. Nämndens arbete grundar sig i och tar hänsyn till FN:s mänskliga rättigheter och barnkonventionen. Åsikter från brukare och invånare tas tillvara i arbetet med att utveckla verksamheter som är tillgängliga för alla. Medarbetare utbildas i frågor om bemötande och intersektionalitet. Ett aktivt arbete bedrivs för att främja en hållbar och hälsosam arbetsmiljö för alla medarbetare genom bland annat bjuda in till medarbetarprogram. Nämndens lokala utvecklingsprogram har fokus på trygghet och de geografiska områdena är Tensta centrum, Hjulsta torg, centrala Bromsten och Spånga stationsområde. Stadsdelsnämnden har beslutat om hur de särskilda medlen för att utveckla ett demokratiskt hållbart stadsdelsområde ska användas. Nämndens demokratiarbete pågår med fokus på att skapa delaktighet hos invånarna för att bland annat stimulera organisering och öka antalet medborgarförslag.

Ärendet

Tertialrapport 2 per den 31 augusti med en helårsprognos för 2016 är en del av kommunstyrelsens uppföljning av stadens nämnder. Nämnden ska i tertialrapporten redogöra för resultat och analysera verksamheten och ekonomin i förhållande till verksamhetsplanen. I det följande redogörs för nämndens resultat i förhållande till kommunfullmäktiges inriktningsmål, mål för verksamhetsområdet samt för nämndens egna mål.

I tertialrapport 2 görs, utifrån årets första åtta månader, en bedömning om målen förväntas uppnås under året. En grön markering innebär att mål, indikatorer och aktiviteter uppnås helt, en gul markering att de uppnås delvis och en röd markering att bedömningen är att de inte uppnås. Indikatorernas målvärden är ett mått på måluppfyllelsen. De ska redovisas i tertialrapport 2 och i verksamhetsberättelsen. Anges det i tabellens sista kolumn "Tertialrapport 2" så redovisas ett utfall för årets åtta månader och anges det "2016" kommer utfallet att redovisas i verksamhetsberättelsen. De finns aktiviteter där flera nämnder ansvarar för en aktivitet och då är det kommunstyrelsen alternativt facknämnd, som har det övergripande ansvaret för att ta initiativ till genomförandet.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Stockholm ska bli en socialt hållbar stad där alla barn ges lika möjligheter att uppnå kunskapsmålen, bostäder finns till rimliga hyror, alla äldre garanteras en trygg ålderdom och där jämställdhet, jämlikhet och tillgänglighet är självklara förutsättningar för politiken.

Kommentar

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom att alla invånare har en trygg och socialt hållbar vardag med jämlika uppväxtvillkor. Park- och grönområdena

uppfattas som rena och välskötta. Ett välorganiserat trygghets- och säkerhetsarbete bedrivs med syfte att skapa ett tryggt stadsdelsområde. Tidiga insatser utvecklas för att fånga upp barn och unga som riskerar att fara illa. Invånarna erbjuds ett rikt utbud av idrotts- och fritidsaktiviteter tillgängliga för alla. Vuxna ges möjlighet till att leva självständiga liv utifrån sina förutsättningar. Brukare har inflytande över sina insatser, vilket ger vård och omsorg av god kvalitet. Tillgång till förebyggande stöd finns för brukare och deras närstående.

Nämnden bedömer sammantaget att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås. Målet om ett tryggt och levande stadsdelsområde bedöms dock bara delvis uppnås. Nämnden intensifierar arbetet med att förbättra tryggheten inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål ”Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor” genom att andelen familjer i stadsdelsområdet som har försörjningsstöd fortsätter att minska. Ett aktivt förebyggande arbete bedrivs för att förhindra vräkningar av barnfamiljer. Föräldrar erbjuds stöd i sin föräldraroll genom utbildningar som ABC, Komet och Älskade barn. Samverkan mellan individ- och familjeomsorgen och förskolan pågår för att öka medarbetarnas kunskap om barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Arbetet med att öka andelen förskollärare fortsätter. Andelen som är 35 procent har inte ökat sedan tertiäl 1. De nyanställningar som gjorts har inte påverkat andelen förskollärare då avgångar skett i samma takt. Behovet att rekrytera förskollärare kvarstår för att nå nämndens mål om 37 procent. För att säkerställa att läroplanen uppfylls har förskolorna organiserats så att varje avdelning har eller får stöd av förskollärare alternativt pedagogisk ledare.

Barn och ungas livsvillkor är ett prioriterat område i det lokala utvecklingsprogrammet. De långsiktiga målen rör barnens hela uppväxttid med fokus på föräldrasamverkan, förskola, skola och fritid.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås helt under 2016. Sammantaget grundar sig bedömningen på att målvärdena för åtta av nio indikatorer uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	7,6 %			7,9 %	7,6 %	8 %	3,3 %	Tertiäl 2 2016
Analys Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar. Barnfamiljer prioriteras i nämndens insatser.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete				100 %		100 %	tas fram av nämnden	2016
   Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	35,1 %	1 %	33 %		37 %	37 %	40 %	Tertial 2 2016
Analys Rekryteringen fortsätter. Två förskollärare har anställts genom så kallade studentanställningar.								
   Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik						1 %	Öka	2016
  Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare				8,82 %		0 %	0 %	2016
Analys Fem förskolor har färre än 25 procent förskollärare. Verksamheten organiseras så att stöd ges av förskollärare från annan avdelning eller pedagogisk utvecklingsledare till de avdelningar som saknar ansvarig förskollärare.								
   Andel nöjda föräldrar	85 %			83 %		84 %	85 %	2016
  Antal barn per grupp	15 barn/avd.			15,5 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 2 2016
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5 st			5,1 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2016
  Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"				3,5		3,8	3,8	2016
Analys Bedömningen görs utifrån en skala på 1 till 5.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra en lässatsning.	2016-01-01	2016-12-01	
Analys Lässatsningen pågår i samarbetet mellan förskolorna och biblioteken genom läsombudscirklar.			
  Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och möjlighet till vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare.	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska initiera ett arbete för att öka inskrivningsgraden i områden med i dag låg andel inskrivna barn.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Öppna förskolan erbjuder riktade aktiviteter till barn upp till sex år. Information om förskolan ges via socialtjänst, medborgarkontor och familjecentralen.			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda behov av och förutsättningar för att på sikt kunna införa en rätt till en nära förskola som gör att förskolebarn och deras föräldrar inte behöver transportera sig orimligt långt.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda en sänkning av åldern för allmän förskola till två års ålder.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp andelen förskollärare och vid behov bistå stadsdelsnämnderna i arbetet att ta fram handlingsplaner för att öka andelen förskollärare.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och ta fram förslag till IT-kunskapscertifiering av verksamhetsansvariga på förskolor.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram kvalitetsmått för förskolan i syfte att verka för små barngrupper, god personaltäthet, utbildningsnivå och ändamålsenliga miljöer.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Spånga-Tensta stadsdelsnämnd är tillsammans med Hägersten-Liljeholmen piloter för utbildningsnämndens arbete med att utveckla kvalitetsmått för förskolan.			

Nämndmål:

Barn och unga har goda uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

Föräldrar arbetar och har egen försörjning. Barn i familjer som uppbär försörjningsstöd får sina behov tillgodosedda utifrån sina förutsättningar och behov. Familjer har trygga boendeförhållanden. Familjer som riskerar att bli hemlösa uppmärksammas tidigt av socialtjänsten och vräkningar av barnfamiljer förhindras så långt det är möjligt.

Förväntat resultat

Antalet barn som lever i familjer som uppbär försörjningsstöd minskar. Antalet familjer som är i behov av bistånd till akut boende minskar och tiderna i akut boendet blir kortare. Inga barnfamiljer vräks.

Analys

Andelen familjer som får ekonomiskt bistånd fortsätter att minska. Samarbetet med Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen och vårdgivare för att hitta rätta insatser för att nå självförsörjning pågår. Vuxna med barn är prioriterade till insatser, till exempel så kallade

Stockholmsjobb inom bland annat Snabbspåret. Arbetet med långvariga biståndshushåll leder till att fler får sjukersättning från Försäkringskassan.

Stödet till hemlösa barnfamiljer har utvecklats. Föräldrarna ges stöd, både i grupp och individuellt, i boendefrågor och bostadssökande. Insatsen jourlägenhet ges till familjer då alla andra möjligheter är uttömda. Det vräkningsförebyggande arbetet är i fokus. Familjer som riskerar att vräkas kontaktas på ett tidigt stadium för rådgivning. Antal familjer boende i tillfälligt boende minskar och inga barnfamiljer har vräcks hittills i år.

Utifrån att antalet familjer med ekonomiskt bistånd minskar samt att det förebyggande arbetet mot vräkning fortlöper som planerat görs bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal familjer med otrygga boendeförhållanden som erhåller ekonomiskt bistånd till tillfälligt boende på vandrahem eller hotell. Målvärdet är minska.					180	180		2016
Analys Fram till juli har 76 familjer beviljats bistånd till tillfälligt boende. Fokus är att förebygga hemlöshet. Målvärdet förväntas att uppnås.								
 Antal familjer med otrygga boendeförhållanden som remitteras till SHIS för genomgångsbostad eller jourlägenhet. Målvärdet är öka.					50	50		2016
Analys Hittills har sju remisser skickats till SHIS för genomgångsbostad och fjorton familjer har flyttat in i jourlägenhet. Arbetet med att förebygga hemlöshet ger resultat. I de fall ingen annan lösning har funnits för barnfamilj har remiss till SHIS skickats. Målvärdet förväntas att uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla arbetet mot hemlöshet.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Arbetet pågår med fokus på att förebygga hemlöshet och utveckla rutinerna för stöd och rådgivning, det s.k. Bosök.			

Nämndmål:

Barn och unga har jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn i förskolan möter en jämställd, antirasistisk och normkritisk verksamhet. Förskollärare i förskolan är en viktig faktor i säkerställandet av en likvärdig förskola för alla barn. En god samverkan mellan föräldrar/vårdnadshavare, förskola och skola är av stor betydelse för barns fortsatta lärande och utveckling. Förskolan förbereder barnen för en bra skolstart och stärker barnets identitet och självkänsla. Föräldrar/vårdnadshavare är informerade om och delaktiga i den planerade övergången till skolan.

Nämnden verkar för att fler föräldrar/vårdnadshavare väljer förskola genom sin uppsökande verksamhet samt information till stadsdelsområdets familjer om den verksamhet förskolan erbjuder.

Samverkan mellan förskola och öppen förskola är en del i detta arbete. Den öppna förskolan är en mötesplats för föräldrar och barn som inte är inskrivna i förskolan. Verksamheten erbjuder stimulans, stöd och gemenskap för stadsdelens familjer. Förskolan och socialtjänsten samverkar med barnavårdscentralen i förbyggande syfte.

Nämnden planerar för en ny åtta avdelnings konceptförskola, "Lilla Tensta" som är lokaliserad bakom Tensta gymnasium. Genom förebyggande och främjande insatser ökar föräldrarnas delaktighet i barnens liv och skolgång. Föräldrarna får stöd i att kunna stötta sina barns skolgång. På så sätt förbättras barnens skolresultat.

Barn som är placerade i vård utanför hemmet har, utifrån sina förutsättningar, samma möjligheter till utveckling som andra barn. Socialtjänsten följer upp placerade barn kontinuerligt, särskilt boendeförhållanden, tillgång till förskola/skola och hälso- och sjukvård. Genom kvalificerade utredningar, tillsyn och uppföljning håller familjehemmen en hög kvalitet. Barn i jourhem går kvar i sin skola. Placerade barn vet var de ska vända sig om de behöver lämna klagomål.

Föräldrar har tillgång till olika typer av stöd i sitt föräldraskap utifrån skilda levnadsvillkor och förutsättningar.

Förväntat resultat

Förskolorna arbetar aktivt med genus, antirasism och normkritisk pedagogik. Barn som är placerade i vård utanför hemmet har god hälsa och har goda skolresultat. Föräldrarnas medverkan och delaktighet i barnens liv och skolgång ökar.

Analys

För att säkerställa att förskollärare arbetar med de målstyrda processerna organiserar förskolorna så att varje avdelning har eller får stöd av förskollärare. Arbetet med mångfaldsintegrering pågår och alla medarbetare i förskolan har deltagit i gemensamma föreläsningar om HBTQ-frågor. Förskolan har utsett mångfaldsombud och medarbetarna har organiserats i nätverk. De satsningar som gjorts inom mångfaldsområdet främjar arbetet med genus, antirasism och normkritisk pedagogik. Alla förskolor har arbetat med sina likabehandlingsplaner för att kunna levandegöra dessa i samverkan med barn och föräldrar.

Förskolan har erbjudit ABC-kurser (Alla Barn i Centrum) för stadsdelsnämndsområdets föräldrar i både kommunala och fristående verksamheter. Samverkan mellan BVC (barnavårdscentralen) och stadsdelens samordnare för barn i behov är ett sätt för BVC att uppmärksamma föräldrar om att förskolan finns för alla barn. Utvecklingen av öppna förskolans verksamhet fortsätter. På en öppen förskola startades i våras en extra satsning för att erbjuda verksamhet för hemmavarande barn i åldrarna tre till sex år. De öppna förskolorna har erbjudit föräldrar samtal om barns språkutveckling.

Vid övergång från förskola till skola följer alla förskolor en gemensam överföringsplan. Samarbetet fungerar enligt planen, men kommer att utvecklas ytterligare. Uppföljning av samarbetet sker enligt planen.

Byggnationen av den nya konceptförskolan, "Lilla Tensta" pågår enligt planerna.

Genom föräldrarådgivningens arbete erbjuds föräldrar stöd i sin föräldraroll både i individuella samtal och i gruppverksamheter. Målet är att barn som är placerade i jourhem ska kunna gå kvar i sin skola. Det är svårt att uppnå detta eftersom det är brist på jourhem, vilket gör att valmöjligheterna vid en placering är begränsade.

Bedömningen är att periodens resultat och arbetssätt bidrar till att nå måluppfyllelse under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn i förskolan. Målvärdet är att öka.						79 %		2016

Nämndmål:

Barn utvecklar identitet, förmågor och kunskaper i utmanande pedagogiska miljöer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Att delta i förskolans pedagogiska verksamhet redan från tidig ålder ger barn stora möjligheter till individuell utveckling genom att utvecklas och lära i sammanhang med andra. Arbetet med matematik, naturvetenskap och språkutveckling utgör förskolans pedagogiska bas. Högläsning och möte med litteraturen är ett levande inslag i verksamheten. Arbetet med flerspråkighet är en integrerad del i förskolans verksamhet. IKT (informations- och

kommunikationsteknologi) skapar nya förutsättningar för lärande och kommunikation och är en del av den digitaliserade utvecklingen för framtidens förskola. Förskolornas miljöer och personalens bemötande samt interkulturella förhållningssätt främjar barns förmåga till utveckling och lärande samt empati och omtanke om andra i enlighet med läroplanens mål och intentioner. Förskolegårdarna har god utemiljö för att stimulera lek och lärande

Förväntat resultat

Förskolornas verksamhet utgör en helhet som innehåller lek, lärande, kreativitet och omsorg. De pedagogiska miljöerna utvecklas. Barnen inkluderas i de gemensamma läroprocesserna.

Analys

Förskolan fortsätter att utveckla och skapa förutsättningar för barns lärande, utveckling och inkludering. Projektarbete utifrån områden som språk, matematik, naturvetenskap, teknik och skapande fortsätter. Utvecklandet av IKT som pedagogiskt och kommunikativt verktyg pågår i samverkan med barn och föräldrar. Barnen har också ett ökat inflytande och påverkar utformandet av förskolans pedagogiska verksamhet och miljö.

Arbetet med "Kemikaliesmart förskola" och "Grön Flagg" har påverkat förskolorna till att arbeta projektinriktat för hållbar utveckling. Det har inkluderat och engagerat både barn och föräldrar. Förskolorna använder sig mer av naturmaterial och återvinningsmaterial.

För att säkerställa alla barns inkludering har förskolans personal fått kompetensutveckling i tecken som stöd, vilket visats sig gynnsamt i interaktion mellan barn, personal och föräldrar. Utbildning i NTA (natur och teknik för alla) har utökats med tema ljus. De aktiviteter, arbetsätt och kompetenssatsningar som genomförts bidrar till barns inkludering samt till att förskolans verksamhet utvecklas.

Bedömningen är att periodens resultat och arbetssätt bidrar till att nå måluppfyllelse under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolan samarbetar med Naturskolan och tar till sig dess kompetens	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Förskolorna har kontaktat Naturskolan och för närvarande erbjuder inte Naturskolan den kompetensutveckling som förskolorna behöver. Fortsatt samarbete planeras.			

Nämndmål:

Förskolan säkerställer läroplanens pedagogiska uppdrag genom behöriga förskollärare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolan lägger grunden till ett livslångt lärande. För att erbjuda en likvärdig förskoleverksamhet av god kvalitet är personalens kompetens en viktig faktor. Den som ansvarar för förskolans målstyrda processer är förskollärare. Nämnden arbetar långsiktigt med att öka andelen förskollärare.

Förväntat resultat

Andelen förskollärare öka, därmed förbättras barnens möjligheter till likvärdig förskola med god kvalitet.

Analys

För att kunna erbjuda en likvärdig förskoleverksamhet av god kvalitet organiserar förskolorna sin verksamhet så att alla avdelningar har eller får stöd av behörig förskollärare.

Det finns en framtagen strategi för att öka antalet förskollärare i stadsdelsområdet. De områden som ska utvecklas är rekrytering, introduktion, samarbete med lärosäten, kompetensutveckling och utvecklingsmöjligheter. Arbetet har genomförts enligt strategin. Två förskollärare har tillsvidareanställts efter att de haft studentanställningar, vilket är positivt för det pågående rekryteringsarbetet. Tillsammans med Stockholms universitet och två andra stadsdelsförvaltningar genomförs en lokal handledarutbildning. Syftet är att kunna ta emot fler studenter för locka fler förskollärare att arbeta i Spånga-Tensta stadsdelsområde. De två introduktionsåren för nyexaminerade förskollärare och nyanställda förskollärare med erfarenhet pågår enligt strategin.

Samtidigt är det svårt att rekrytera fler förskollärare. Detta på grund av orsaker som pensionsavgångar och att förskollärare slutar. Konkurrensen om förskollärare har ökat och därmed också förskollärarnas löneanspråk och rörlighet på arbetsmarknaden. Därför uppmuntrar både förvaltning och förskolorna sina barnskötare som redan är anställda att söka sig till förskollärarytbildningen. Fler barnskötare har ansökt till förskollärarytbildningen, men det är få som har kommit in. Rekryteringsbehovet kvarstår och kommer att fortsätta.

Målet om en likvärdig förskola kommer att uppnås under året, eftersom alla avdelningar har eller får stöd av ansvarig förskollärare.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla” genom att myndighetsutövningen till skydd för barn och unga har stabiliserats och klarar sitt uppdrag utifrån riktlinjer och lagstiftning. Samverkan sker med civilsamhället i form av kontakt och samverkan med föreningen Maskrosbarn och moskéer i området.

Arbetet med insatser inom Sociala insatsgrupper för åldergruppen 15 till 18 år har inte uppnått de förväntade resultaten. Under våren har rutiner utarbetats och arbetet fortsätter, bland annat i samverkan med polis.

Det finns en väl fungerande organisation med en fulltalig arbetsgrupp som arbetar med mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Alla placeringar följs upp enligt plan.

Arbetet med hemlöshet och vräkningsförebyggande fortsätter. Andelen barnfamiljer med otrygga boendeförhållanden minskar.

Sammanfattningsvis bedöms målet uppnås. Målvärdena för samtliga indikatorer prognostiseras att uppnås helt och även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	76,7 %	79,5 %	73,7 %	88 %	84 %	84 %	84 %	Tertial 2 2016
  Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri				71,88 %		85 %	tas fram av nämnden	2016
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	33,3 %	34 %	28,6 %	22,2 %	35 %	25 %	35 %	Tertial 2 2016
Analys Av statistiken i ASI-net framgår bland annat att Spånga-Tensta stadsdelsområde, jämfört med övriga staden, har fler klienter som är utlandsfödda och som försörjer sig med hjälp av ekonomiskt bistånd. Det är fler som är män, som är bostadslösa, som är villkorligt frigivna och som ägnar sig åt olaglig verksamhet. Medelåldern är lägre, det är fler som har narkotika som dominerande drog. Det är fler som någon gång fått behandling för narkotika och som har problem med våldsamt beteende. Enligt indikator "andel insats/insatser avslutade enligt plan" har Spånga-Tensta avslutat 33 procent enligt plan. Rinkeby-Kistas procentandel är 20 procent och Enskede-Årsta-Vantör 23 procent att jämföra med till exempel Östermalm med 51 procent och Älvsjö med 48 procent. Med all sannolikhet påverkas denna indikator av de olika socioekonomiska förhållandena och skillnaden i tyngden och komplexiteten i klienternas problembild.								
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				85 %		80 %	80 %	2016
  Andel uppnådda delmål inom socialpsykiatri				44,49 %		75 %	tas fram av nämnden	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				18 %		25 %	25 %	2016
Analys Hittills i år har tre av 32 lägenheter, nio procent, övergått i eget kontrakt. Målvärdet förväntas att uppnås.								
  Antal hemlösa						150 st	tas fram av nämnden	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av arbetet med stadens budget- och skuldrådgivning	2016-01-01	2016-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över rutiner och arbetssätt för alkohol- och tobakstillsyn. Socialnämnden ska återkomma med förslag på åtgärder för hur arbetet kan utvecklas för att nå upp till en effektiv, likställig och rättssäker myndighetsutövning i hela staden	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden kartlägga arbetet med ensamkommande barn som försvinner eller avviker samt stärka arbetet riktat mot ensamkommande barn som vistas i stadens riskmiljöer och utveckla insatser anpassade efter målgruppen	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Tidiga insatser inom socialtjänsten medverkar till att skapa jämlika livschanser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Socialtjänsten samverkar med sjukvård, skola och det civila samhället för att förebygga att människor far illa och för att snabbt fånga upp människor som riskerar social utslagning. Den som har behov får verksamma och evidensbaserade insatser på ett tidigt stadium. Insatserna är anpassade efter individuella behov och utformas i delaktighet med den det berör.

Socialtjänsten upplevs som trovärdig av den som behöver hjälp. Den enskildes sociala nätverk involveras där det går. Socialtjänstens arbetssätt och insatser främjar jämställdhet, normkritik och antrasism. Socialtjänsten stärker brukarperspektivet bland annat genom fokusgrupper där enskilda och familjers synpunkter om verksamheterna tillvaratas.

Socialtjänsten tar tillvara barn och ungas synpunkter och upplevelser. Myndighetsutövningen är rättssäker och transparent och genomsyras av ett förstärkt barnrättsperspektiv. Samtidigt FörSt säkerställer en förtroendefull och strukturerad samverkan med målet att utveckla och stödja arbetet kring barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. Socialtjänsten

uppmärksammar tidigt ungdomar som begår brott, omhändertas berusade eller påverkade. Samverkan fungerar smidigt inom socialtjänsten så att barn och föräldrar får adekvat stöd. Hemmen är fria från våld och missbruk. Barn och familjer får insatser på hemmaplan. Sociala insatsgrupper för ungdomar är en metod med goda resultat som socialtjänsten erbjuder som insats där det är lämpligt. Barn med missbrukande föräldrar har tillgång till stödgrupper vid alla tidpunkter på året.

Ensamkommande barn har stöd på vägen ut i samhället både av socialtjänsten och av frivilligorganisationer. Ensamkommande barns skolgång uppmärksammas.

Uppsökande arbete och tillgängliga insatser i stadsdelen gör det lättare för vuxna missbrukare att genomföra rehabilitering. Socialtjänsten följer upp beviljade insatser systematiskt. Särskilt prioriterade är unga vuxna i riskzonen att utveckla missbruk eller social utslagning, unga kvinnor och personer i tidigt skede av missbruk. Projektet Social insatsgrupp för målgruppen 20-29 åringar utreds vidare under 2016 med syfte att permanentas inom stadsdelsnämndsområdet. 2016 finansieras projektet via medel från socialnämnden. Vuxna missbrukare har tillgång till öppenvård av god kvalitet. När det krävs kan längre vistelser på behandlingshem beviljas till främst unga vuxna i etablerat missbruk. Samverkan fungerar väl mellan socialtjänsten, beroendevården och psykiatri för personer med samsjuklighet i missbruk och psykiskt ohälsa samt för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Personer med komplexa vårdbehov kan på så sätt få sina behov tillgodosedda.

Stadens handlingsplan för utveckling av socialpsykiatri utgör grunden för vad som genomförs för att säkerställa en positiv utveckling. Socialpsykiatri vidareutvecklar kunskap och metoder för att öka delaktighet i handläggning och i insatser. Fortsatt prioritet på boendefrågorna och boendestödsinsatserna.

Det finns ett väl utbyggt förebyggande arbete för att förhindra vräkningar. Socialtjänsten verkar för att förhindra vräkningar av barnfamiljer så långt det är möjligt. Det finns god tillgång till budget- och skuldrådgivning. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är prioriterade till insatser och tillfälligt boende på vandrahem förekommer endast i ett akut skede under en kort tid.

Förväntat resultat

Barn och vårdnadshavare får insatser som leder till varaktiga resultat. Insatser för vuxna missbrukare avslutas enligt plan. Antalet hemlösa sjunker och antalet barnfamiljer med otrygga boendeförhållanden minskar.

Analys

Myndighetsutövningen till skydd för barn och unga har stabiliserats och klarar sitt uppdrag i huvudsak utifrån riktlinjer och lagstiftning. Föräldrar och barn är delaktiga i utformningen av insatserna och evidensbaserade metoder används (BBIC och Signs of Safety). Öppenvårdsinsatserna syftar alltid till att stärka barnens möjligheter att klara skolan. Genom att arbeta med genomförandeplaner skapas transparens och delaktighet för barnet och föräldrarna.

Samverkan med skolorna sker genom att det finns utsedda kontaktpersoner inom

socialtjänsten, SamTidigtFörSt och Projekt Polis Skola Socialtjänst (PPSS). Det sker även samverkan med civilsamhället i form av kontakt med föreningen Maskrosbarn och moskéerna i området i frågor om familjerätt. Flödet mellan utredningsgrupperna inom myndighetsutövningen och öppenvården i egen regi fungerar och medverkar till att barn, ungdomar och deras familjer kan ges insatser på hemmaplan.

Arbetet med insatser inom sociala insatsgrupper för åldergruppen 15 till 18 år har inte gett förväntat resultat. Under våren har rutiner utarbetats. Alla föräldrar till barn och ungdomar som är misstänkta för brott eller användning av alkohol och/eller droger kontaktas och erbjuds stöd. Hittills har samtal förts med tre familjer. Resultatet är dock inte det förväntade då få väljer att ingå i insatsen. Intensivt motivationsarbete pågår för närvarande med en ungdom. Fortsatt arbete krävs, bland annat med förbättrad samverkan med polis, för att målvärdet ska uppnås.

Nämnden har en väl anpassad organisation och fulltalig arbetsgrupp för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Alla placeringar följs upp enligt plan.

Målvärdet för indikatorn om andel barn och ungdomsutredningar som överstiger stipulerad utredningstid uppfylls inte. Arbete pågår och återkommande mätningar uppvisar en stadig förbättring i att hålla tidsramarna. Även kvaliteten på beslut och beslutsordning förbättras. Trots en stabilare personalsituation bedöms målet om 100 procent svårt att uppnå under året.

Vuxna missbrukare befinner sig i en socialt belastad situation. Många är unga med multiproblematik där även kriminalitet och hemlöshet ingår. Beroendevårdens medarbetare är utbildade i och använder motiverande samtal och det nystartade CaseManager-teamet arbetar flexibelt och uppsökande för att nå personer med samsjuklighet i missbruk och psykisk ohälsa. En intensiv samverkan sker mellan beroendevården, vårdgivare och psykiatri för att uppnå samordnade och tidiga insatser.

Indikatorn andel insatser avslutade enligt plan för vuxna missbrukare har ökat jämfört med föregående år och är för perioden 33 procent. Socioekonomiska faktorer påverkar resultatet. Beroendevården kommer att delta i ett landsomfattande forskningsprojekt vid Umeå universitet om klienter och insatser baserat på ASI och nationella register. Arbete pågår enligt plan och målvärdet förväntas uppnås.

Hemlöshet är alltså ett problem i stadsdelsnämndsområdet. Arbetet mot hemlöshet och att förebygga vräkning fortsätter. Andelen barnfamiljer med otrygga boendeförhållanden minskar. Enheten för ekonomiskt bistånd arbetar förebyggande med insatsen besök, där stöd ges både individuellt och i grupp.

Sammanfattningsvis är bedömningen att nämndens mål om tidiga insatser kommer att uppnås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ungdomar som begått brott eller påträffats berusade eller påverkad kallas till samtal med sina vårdnadshavare inom 48 timmar från det att det kommit till socialtjänstens kännedom.					90 %	90 %		2016
Analys Hittills i år har tre anmälningar om 48 timmars regeln inkommit och samtliga har kallats till samtal. Målvärdet förväntas uppnås.								
 Andelen barn och ungdomsutredningar som inte överstiger stipulerad utredningstid.	68,57 %				80 %	100 %		Tertial 2 2016
Analys Mätperiod juli månad 2016.								
 Antal beviljade insatser "social insatsgrupp" för ungdomar. Målvärdet är i procent.						50		2016
Analys Hittills har inga ungdomar valt att delta i insats via social insatsgrupp. Arbetet med rutiner och samverkan fortlöper. Målvärdet förväntas uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla flödet mellan utredning och öppenvårdsinsats i egen regi.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Flödet mellan myndighetsutövningen för barn och unga och beroendevården samt familjestödsenheten och All-villan utvecklas ständigt i syfte att fler får ta del av insatserna samt för att öka kvaliteten på insatserna.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

◆ Uppfylls delvis

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar”.

Bedömningen är att parker och grönområden uppfattas som välskötta och bidrar till en ökad trivsel för alla. Genom nätverk och samverkansgrupper skapas en god stadsmiljö.

Bedömningen är att det långsiktiga arbetet bidrar till att öka tryggheten för de som bor och verkar i stadsdelsområdet. Under perioden har rutiner för medborgarnas synpunkter och klagomål effektiviserats för att ge medborgarna snabbare återkoppling och att åtgärderna genomförs tidigare än förut.

För att nå målet om ett tryggt stadsdelsområde pågår ett välorganiserat samarbete med aktörer som verkar i området, såväl på strategisk som på operativ nivå. Samverkan sker med skola, polis, bostadsbolag och väktarbolag. Målet är att komma tillrätta med strukturella faktorer som leder till oro och kriminalitet. Trygghetsvandringar genomförs på ett professionellt sätt. Då problem eskalerat i något av stadsdelens områden har operativa samverkansmöten snabbt kunnat iscensättas med aktörer som har förmåga att påverka utvecklingen. Resultatet har varit att flera aktörer har kunnat agera gemensamt med andra och fler åtgärder har kunnat sättas in för att stävja en ogynnsam utveckling.

Indikatorn om andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys prognostiseras att uppnås delvis, utifrån att arbetet att identifiera risker är ständigt varvid samtliga risker inte hinner åtgärdas. Indikatorerna om trygghet befaras inte uppnås. Detta utifrån att ambitionsnivån jämfört med föregående utfall är högt samt att sommaren tyvärr inneburit en hel del våld i form av skjutningar. Dock har sommaren i övrigt varit mycket lugn vad gäller den sociala oron.

En strategi för att öka tryggheten antogs av nämnden i juni. Strategin med dess mål och åtgärder är en del av det lokal utvecklingsprogrammet. En åtgärd som påbörjats är rekrytering av medborgarvärdar som förväntas tillträda under hösten. Deras uppdrag är att öka tryggheten i stadsdelsområdets mest otrygga platser. Genom arbetet med lokala utvecklingsprogram kommer trygghetsarbetet intensifieras under hösten.

Trygghets- och säkerhetsarbetet är välorganiserat och att stadsdelsområdets parker och grönområden är välskötta. Men på grund av de grova brott som skett under sommaren befaras att upplevelsen av stadsdelsområdet som tryggt påverkas negativt, varvid målet bedöms uppnås delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)				80 %		100 %	100 %	2016
Analys Att identifiera risker är ett kontinuerligt arbete och varje år fylls listan över risker på. I flera identifierade risker fortgår en kontinuerlig förbättring och utveckling för att åtgärda riskerna som i exempelvis riskerna, social oro, hot- och våld mot personal samt ersättare för personal i viktiga funktioner. Strategier och rutiner blir ofta åtgärder som berör flera identifierade risker som i delar eller i sin helhet åtgärdar en risk. Mot bakgrund av detta är det inte realistiskt att nå målet 100 procent.								
   Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				40 %		51 %	75 %	2016
Analys På grund indikatorns höga målvärde och en orolig sommar görs bedömningen att indikatorn endast kommer uppnås delvis.								
   Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				66 %		64 %	64 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en analys av gängkriminaliteten i Stockholm och utforma förslag på förebyggande och motverkande insatser som bidrar till en socialt hållbar utveckling	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna kan bidra i trafiknämndens arbete med konceptet Levande Stockholm	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utveckla de sociala mötesplatserna för äldre	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Nämndens två träffpunkter för äldre utvecklas med inriktning på förebyggande insatser med bland annat ett gym. Frivillig- och intresseorganisationer inbjuds att samarbeta, vilket leder till att fler äldre har möjlighet att ta del av verksamheten. Verksamhet för personer med annan språkbakgrund, såsom finska och arabiska finns. Ytterligare en träffpunkt för äldre med psykisk ohälsa öppnar under hösten 2016.			

Nämndmål:

Medborgarna upplever att park- och grönområden är rena och välskötta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Park- och grönområden uppfattas som rena, välskötta samt trygga och tillgängliga. Arbetet som sker i parkerna höjer kvaliteten på park- och grönområden och tar med medborgarnas behov med särskild hänsyn till barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Stadsdelens lekplatser håller hög standard. Förvaltningen ger boende i stadsdelen goda

möjligheter till stadsodling.

Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Stadsdelens utemiljö är god och nämndens verksamhet stödjer de nationella miljömålen för biologisk mångfald och giftfri miljö. Utemiljön är fri från nedskräpning. Vid inköp till lekplatser väljs kemikaliesmarta produkter.

Förväntat resultat

Park- och grönområden är välskötta och bidrar till en ökad trivsel för alla. Stadsodlingen ökar. Medborgaren har möjlighet att påverka.

Analys

Med hjälp av tillgänglighetsmedel har Bromstensparken och Lunda gravfält tillgänglighetsanpassats. Entreprenören kommer få tillgång till samtliga synpunkter och klagomål och därigenom snabbare åtgärda och återkoppla åtgärderna. Nämnden har beslutat att uppföra en graffitivägg och bygglov är beviljat.

Arbetet inom stadsmiljö har under året syftat till att höja kvaliteten på park- och grönområden, med särskild hänsyn till behov hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. För att säkerställa en god kvalitet har parkskötseln och renhållningen följts upp. Genom nätverk och samverkansgrupper skapas en god stadsmiljö. De boendes idéer har beaktats i samband med planering och frågor om närmiljön. Under Parkernas dag den 27 augusti planterades fruktträd utmed Bällstaån.

Nämnden bedömer att parker och grönområden uppfattas välskötta och bidrar till en ökad trivsel för alla. Dock är bedömningen att indikatorn ”Andel invånare som anser att de känner sig trygga när de går hem ensamma på kvällen” inte kommer att uppnås helt. Indikatorns målvärde, trots omfattande stadsmiljöarbete. Brottsligheten i vissa av stadsdelsnämndens områden har under perioden varit hög. Det kommer troligen påverka den upplevda tryggheten negativt. Ambitionen kvarstår dock att skapa så trygga och trivsamma park- och grönområden som möjligt, varvid målet trots detta bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen invånare som anser att allt klotter tas bort snabbt på byggnader och anläggningar, t.ex. skolor och förskolor i den stadsdel de bor ökar.				47 %		53 %		2016
 Andelen invånare som anser att belysningen är så bra som de kan begära i den stadsdel där de bor ökar.				47 %		53 %		2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen invånare som anser att de känner sig trygga när de går hem ensamma på kvällen där de bor ökar.				32 %		51 %		2016
Analys Utifrån 2015 års låga utfall (32 procent) och att brottsligheten i delar av stadsdelsnämndsområdet upplevts som hög görs bedömningen att målet om 51 procent troligen inte kommer att uppnås helt.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Järva Rent och Snyggt ska utvärderas.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Medborgarna upplever stadsdelen som trygg och levande

 Uppfylls delvis

Beskrivning

I den levande stadsdelen märks rikedomerna på olika kulturella och etniska influenser i stadsbilden. Stadsdelen är rik på upplevelser och möten som inkluderar och skapar broar mellan människor. Det finns ett välorganiserat trygghets- och säkerhetsarbete, där boende i området upplever och deltar aktivt i att skapa en trygg och levande stadsdel. Det innebär att medborgarens behov styr stadsdelsförvaltningens arbete med förnyelse. Arbetet präglas av prevention i samverkan med andra berörda aktörer. Stadsdelsförvaltningen motverkar radikaliserings i samverkan med civilsamhället. En faktor som upplevs skapa otrygghet i stadsdelen är unga, sysslösa män som uppehåller sig på torg och runt tunnelbanans ingångar. För att ge plats åt alla i stadsdelens offentliga rum och för att motverka risken för social utslagning hos de unga männen utgör dessa en målgrupp för uppsökande verksamhet för att stödja och motivera till kontakt med jobbtorget. Målet är studier och arbete.

Förväntat resultat

Stadsdelen uppfattas som trygg och levande och boende i stadsdelen är delaktiga i arbetet.

Analys

Nämndens arbete för att öka den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet sker dels genom aktiviteter i samverkan med civilsamhället, polis, fastighetsägare och dels inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet. Lokala utvecklingsprogrammet är grund för framtida investeringar i syfte att öka den upplevda tryggheten. Samverkan med civilsamhället sker genom nattvandringar i samarbete med föreningar samt städning av geografiska områden inom projektet Järva Rent och Snyggt. Under perioden påbörjades en utvärdering av Järva Rent och Snyggt. Samarbetet med polisen är reglerat i en överenskommelse som anger resurser och gemensamma aktiviteter.

Det som uppfattas som otryggt är grupperingar av unga män som hänger vid tunnelbaneuppgångarna i Tensta och Hjulsta. Detta förhållande diskuteras i samtliga forum där trygghet finns på agendan. Förebyggande insatser efterfrågas, såsom förbättrad utebelysning, grannsamverkan, fler mötesplatser för ungdomar, ökade resurser till förskole- och skolverksamheten samt högre polisnärvaro. För att förbättra den fysiska miljön i centrala Tensta har ett forum med beslutsfattare från förvaltningen, trafikkontoret, polis, fastighetsägare skapats. Dialog med SL har genomförts med önskemål att åtgärda otryggheten vid tunnelbaneuppgången i Tensta C.

För att skapa levande stadsdelar har stadsdelsnämnden varit representerade vid valborgsfirande och Spångas vårmärnad för att informera om nämndens verksamhet och demokratiarbete. Nationaldagsfirande arrangerades den 6 juni med 700 besökare. Under perioden har planeringen tillsammans med nya aktörer av Tensta Marknad prioriterats. Bedömningen är dock att upplevelsen av stadsdelsområdet som tryggt, trots omfattande trygghetsarbete, inte kommer att nås helt. Upplevelsen av tryggheten varit låg år 2015 och effekter av trygghetsarbetet i närmiljön ännu inte gett resultat. För att skapa ordning och trygghet i Tensta servicehus och stödboendet Elinsborgsbacken har inre och yttre rondering vidtagits.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska i samverkan med jobbtorg uppsöka unga som inte studerar eller arbetar med målet att fler ungdomar skrivs in på jobbtorg eller får annan insats.	2016-01-01	2016-12-31	
 Stadsdelsnämnden stödjer marknadsevenemang i stadsdelsnämndsområdets olika geografiska områden.	2016-01-01	2018-09-30	
Analys Nationaldagsfirandet genomfördes vid Eggeby Gård. Planering pågår för Tensta marknad.			

Nämndmål:

Trygghets- och säkerhetsarbetet är välorganiserat

 Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetet sker med utgångspunkt i Stockholms stads "Trygghets- och säkerhetsprogram för 2013–2016". Förvaltningen bedriver ett målinriktat och proaktivt arbete för att skapa trygghet och säkerhet för såväl boende, företagare och besökare. Förvaltningen förebygger risker och minimerar sannolikheten för att oönskade händelser inträffar. Om allvarliga händelser inträffar har förvaltningen en god krisberedskap och de skadliga effekterna för människa, miljö och egendom minimeras.

Förväntat resultat

Stadsdelen upplevs som tryggt och säkert.

Analys

Stockholms stads Trygghets- och säkerhetsprogram för 2013–2016 samt övrig säkerhetsinformation finns tillgängligt på intranätet. Dokumenten uppdateras regelbundet med

nya informationsfoldrar och statistik från stadens incidentrapporteringssystem. Förvaltningen deltar i flera processer initierade av stadsledningskontorets säkerhetsenhet och S:t Erik Försäkring, bland annat referensgrupp för införande av nytt incidentrapporteringssystem (AFAs system KIA), referensgrupp för systematiskt brandskyddsarbete och framtagande av nytt trygghets- och säkerhetsprogram för åren 2017-2020. Med utgångspunkt i stadens trygghets- och säkerhetsprogram arbetar trygghetsgruppen med att knyta ihop förvaltningens olika funktioner kring trygghetsfrågor. Utbildning i incidentrapporteringssystemet RISK har genomförts under perioden. I introduktionsdagen för nyanställda ingår information om trygghet- och säkerhetsarbetet. Risk- och Sårbarhetsanalys (RSA 2016), steg ett och två är klara och överlämnade till stadsledningskontorets säkerhetsenhet.

Nämnden bedömer att trygghets- och säkerhetsarbetet är välorganiserat. Nämndens verksamheter har effektiva och kvalitativa säkerhetsprocesser för krisberedskap, risk- och sårbarhets analys, systematiskt brandskydd, hot- och våldssituationer samt incidentrapportering. Utbildningar i säkerhetsprocesserna ökar kunskapen hos medarbetarna. Genom utbildning och information säkerställs att alla verksamheter vet de kan hitta stöd- och styrdokument och vilken hjälp de kan få i sitt säkerhetsarbete på enhetsnivå.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla en strategi för att öka tryggheten i stadsdelen särskilt med avseende på att kvinnor vågar vara ute i offentliga rummet	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Stadsdelsnämnden antog i maj 2016 en strategi för trygghetsarbetet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo” genom att aktivt arbeta för att utbudet av bostäder med stöd och service motsvarar efterfrågan samt att fler sådana bostäder ska tillkomma inom stadsdelsområdet. Remitterade detaljplaner besvaras skyndsamt och behovet av bostäder med stöd och service lyfts särskilt fram i treårsplanen och vid samråd med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden. Problemet är dock att nyexploatering inte planeras i den utsträckning som skulle behövas utifrån den trångboddhet som finns i stadsdelsnämndsområdet. Sammanfattningsvis grundar sig bedömningen på att samtliga indikatorer prognostiseras uppnås helt samt att även underliggande nämndmål bedöms uppnås. Kommunstyrelsen har uppmanat nämnden att fastställa ett mer ambitiöst mål om fler LSS-boenden i området. Problemet är att inga nybyggnader kommer färdigställas under året, varvid ett mer ambitiöst mål inte är möjligt. Även stadens nya koncept ”Stockholmshusen” som de kommunala bostadsbolagen kommer att tillämpa för att minska byggkostnaderna, försvåra tillgången på framtida LSS-bostäder. År 2017 kommer dock revidering av målet att göras. Bostäder är ett prioriterat tematiskt område i det lokala utvecklingsprogrammet. Arbetet bygger på samverkan med facknämnder och bostadsbolag. De långsiktiga målen är att öka andelen barnfamiljer med förstahandskontrakt och att minska trångboddheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0		0	tas fram av nämnden	2016
Analys Under 2016 avslutas inga större byggprojekt som innehåller LSS-boenden i stadsdelsområdet.								
  Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0		0	tas fram av nämnden	2016
Analys Under 2016 påbörjas inga stora bostadsprojekt inom stadsdelsområdet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur tillgången till bostäder med särskild service LSS och SoL kan säkerställas.	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldre- och familjenämnden göra en översyn av behovet och finansieringen samt placeringen av korttidsboende	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt fastighetsnämnden ska i samråd med varandra säkerställa att prövning sker om att bostadsexploateringsprojekt kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning på boenden för personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Samråd med exploateringsnämnden sker alltid vid bostadsexploatering.			
  Äldre- och familjenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Micasa ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa behovet av äldreboendeplatser under perioden 2020-2040	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Stadsdelsområdets äldreboendeplan revideras årligen utifrån befolkningsprognos och behov. Planen ingår som en del av region Västerorts samlade äldreboendeplan. Äldre- och familjenämnden sammanställer planerna från stadens fyra regioner.			
  Äldre- och familjenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa göra en översyn av behovet och finansieringen av profilboende samt intressentboenden, med inriktning att öka antalet boenden i staden	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Utbudet av bostäder med stöd och service motsvarar efterfrågan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samarbetar med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden för att i ett tidigt skede påverka planeringsförfarandet. Nämnden svarar skyndsamt på remitterade detaljplaner, för att bidra till en kortare byggprocess.

Förväntat resultat

Fler bostäder och bostäder med särskild service byggs inom stadsdelen.

Analys

Nämnden driver aktivt frågan om fler bostäder med stöd och service i stadsdelsområdet. Dock kan stadens nya koncept "Stockholmshusen" som de kommunala bostadsbolagen kommer att tillämpa för att minska byggkostnaderna, komma att försvåra tillgången på framtida LSS-bostäder. Konceptet innebär att det inte är möjligt att inrymma varken LSS-bostäder eller förskolor i nybyggnader inom kommunala bostadsbolag och därmed kommer staden att vara hänvisad till de privata bolag som har för avsikt att nyproducera bostäder.

Behovet av LSS-bostäder har särskilt lyfts fram i treårsplanen samt även vid direkt samråd med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet "Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla" genom att erbjuda barn och unga ett innehållsrikt fritidsutbud under hela året. Samarbetet med fritidsgårdar, det lokala föreningslivet och kulturnämnden skapar ett varierat utbud av aktiviteter. Lovaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning genomförs.

Satsningar genom information i olika kanaler har ökat kunskapen och intresset för kollo hos föräldrarna. Kolloansvarig planerar och deltar i event på Kulturhuset och medverkar i föräldradiologer på familjecentralen i samarbete med socialtjänsten. Information delas ut till berörda instanser. Fler barn ansökte till kollo i år jämfört med 2015.

Nämnden bedömer att målet uppnås helt under 2016. Sammantaget grundar sig bedömningen på att indikatorns målvärde under målet prognostiseras att uppnås helt. Även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter				73,08 %		74 %	77 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska inventera och följa upp verksamheter inom ramen för uppdraget "fritid för alla"	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Arbetet pågår. Förvaltningen ingår i ett nätverk i Järva där även Idrottsförvaltningen ingår.			

Nämndmål:

Barn och unga har ett varierat och innehållsrikt fritidsutbud under hela året

 Uppfylls helt

Beskrivning

Föreningsverksamhet bidrar till ökad social samvaro och integration. Förvaltningen samarbetar med idrottsförvaltningen och de boende.

Parklekarna har flexibla öppettider för att erbjuda fler barn och unga meningsfull och strukturerad fritid. Genom samarbete med fritidsgårdarna, Kulturförvaltningen och det lokala föreningslivet skapas ett varierat kollo, idrotts- och fritidsutbud som erbjuds alla barn och unga. Lovaktiviteter speciellt riktade till barn och unga med funktionsnedsättning genomförs. Barn och unga deltar i olika former av kolloverksamhet. Fältverksamheten ansvarar för det förebyggande och uppsökande arbetet bland ungdomar i riskzon i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Fler mötesplatser för flickor och personer med funktionsnedsättning.

Analys

Hjulsta fritidsgård invigdes den 31 augusti. Tyvärr har den inte kunnat öppnas på grund av att lokalerna eldhärjades kvällen före invigningen. Fritidsgården använder tillfälliga lokaler i avvaktan på att Hjulstaskolan renoveras. Parklekarna anordnar spontana och strukturerade fritidsaktiviteter för barn och unga. Barn och ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds riktade fritidsaktiviteter under varje lovperiod. Parklekarna planerar att utöka sitt arbete med skolornas särskolgrupper och andra verksamheter. Under lovperioder har enskilda individer och grupper av barn och unga med funktionsnedsättning möjlighet att delta på de aktiviteter som anordnas i parklekarna. Målgruppen får en särskild inbjudan till parklekarnas aktiviteter via förskolan, skolan och lokala föreningslivet.

Fältenheten anordnar minst en fritidsaktivitet per vecka som exempelvis idrottsaktiviteter

varje lördag. Gruppaktiviteter genomförs för att ge ungdomar nya upplevelser och samarbetsövningar för att stärka deras självkänsla. Det startas en tjejgruppsverksamhet där tjejer får anmäla sig till gruppaktiviteter inom idrott och kultur. Fältenheten erbjuder lovaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning.

Av stadsdelsområdet barn ansökte 258 om att få åka på kollo, det är en ökning från föregående år med 8,9 procentenheter. 205 barn åkte, vilket är en ökning med 7,8 procentenheter om man jämför med förra året. Fler barn från Tensta och Hjulsta har ansökt om att få åka på kollo.

Nämnden bedömer att målet om att barn och unga har tillgång till ett varierat och innehållsrikt fritidsutbud uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande” genom att främja det lokala kulturlivet, stärka kulturen och verka för att alla invånare har möjlighet att mötas, uppleva och själva gestalta sina liv. Kultursamordnare samordnar kulturaktiviteter i stadsdelsområdet, bland annat genom samarbeten med det lokala föreningslivet för därigenom skapa ett varierat kulturutbud.

I förskolan uppmuntras barnen att utveckla sin kreativitet i projekt och temaarbeten genom olika estetiska uttrycksformer. Parklekarna fyller en viktig funktion som kulturell mötesplats. Inom äldreomsorgen erbjuds olika former av sociala och kulturella aktiviteter utifrån de medverkandes önskemål och förmågor. Samtliga nämndmål och indikatorer prognostiseras att uppnås helt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter				67,86 %		68 %	72 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden, Stockholms Stadsteater AB, utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna har ett gemensamt ansvar för att alla barn i stadens förskolor och skolor ska komma i kontakt med minst en professionell kulturupplevelse per termin.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Professionella kulturupplevelser har anordnats för förskolebarn			

Nämndmål:

Boende och brukare har tillgång till kultur och eget kulturskapande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det lokala kulturlivet ska främjas och kulturen ska stärkas. Föreningsverksamhet bidrar till ökad social samvaro och integration. Genom samarbete med fritidsgårdarna, kulturförvaltningen och det lokala föreningslivet skapas ett varierat kulturutbud som erbjuds alla barn och unga. Alla barn i förskolan får tillgång till såväl professionella kulturupplevelser som möjlighet till eget skapande. Stadens kulturprogram "Kultur i ögonhöjd" är en viktig del i arbetet.

Förväntat resultat

De äldre erbjuds olika former av sociala och kulturella aktiviteter samt möjlighet att komma ut på dagsutflykter.

Kultur i förskolan omfattar kultur för, med och av barn. Alla barn har tillgång till såväl professionella kulturupplevelser som möjlighet till eget skapande. Barnkulturplanen "Kultur i ögonhöjd" är en viktig del i arbetet. Inom fritiden finns ett brett utbud av kulturaktiviteter.

Analys

Nämnden bedömer att målet uppnås genom att boende och brukare har tillgång till kultur och eget kulturskapande.

Utvecklingen av Blå Huset som ett kulturnav har varit prioriterat. Verksamheten har en tydlig dansprofil men erbjuder också teater, instrument undervisning, bild och form, musikstudio, film och idrott. Kulturaktiviteterna har riktat sig till barn och ungdomar, med särskilda aktiviteter för tjejer och kvinnor. I juni antog nämnden en långsiktig kulturstrategi för Blå huset.

Förskolorna bedömer att utbudet är tillräckligt och föräldrar är nöjda med barnens möjlighet till eget skapande. Parklekarna har fler kulturella arrangemang. Barn och unga har dagligen tillgång till spontana kulturaktiviteter samt till eget kulturskapande. Även fältenheten medverkar till kultur och eget kulturskapande för barn och unga, främst aktiviteter i kulturell anda under loven. Äldreomsorgens träffpunkter har vid flera tillfällen anordnat olika former av kulturarrangemang utifrån gästernas önskemål. Nämnden har bidragit med ekonomiska medel till samverkansgruppen PRO-SPF:s verksamhet "Guldkanten" på stadsdelsområdets vård- och omsorgsboenden.

Kultursamordnaren utvecklar kulturen generellt i stadsdelsnämndsområdet samt stödjer och initierar kulturupplevelser och evenemang. Kultursamordnaren planerar tillsammans med förskolornas kulturombud kultursatsningar inom förskolan. Parklekarna är i sig en kulturell mötesplats genom utvecklande lekmiljöer utomhus och inomhus. Sammantaget bidrar detta till att skapa ett brett och rikt utbud av kulturupplevelser för olika målgrupper.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Spånga-Tenstas förskolor arbetar utifrån barnkulturplanen "Kultur i ögonhöjd"	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Förskolorna aktiviteter utgår bland annat utifrån barnkulturplanen - Kultur i ögonhöjd.			
 Utredda hur man kan stödja den lokala kulturen och amatörkulturen	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Kulturstrategin för Blå Huset har antagits av nämnden.			
 Utredda möjligheten att etablera en scen för scenkonst i stadsdelen	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet "Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet" genom att biståndsbedömningen fokuserar på att främja brukarens självständighet. Den enskildes önskemål om boendeform och rätten till kvarboende ges stor vikt vid bedömning av insatser. Vid varje utredningstillfälle ges opartisk information om valfrihetssystemet och Jämför Service på stadens hemsida. Biståndshandläggarna fungerar som ett opartiskt stöd till brukare och närstående vid behov av vägledning vid val av utförare. Utredningsprocessen är transparent och tillgängligheten till och kommunikationen med nämndens beställarenheter är god.

Brukare och deras företrädare ges möjlighet att vara delaktiga i utformandet av genomförandeplan och uppmuntras i verksamhetsutvecklande syfte till aktiv synpunkts- och klagomålsinlämning. Mindre resursstarka äldre ges information om stöd och insatser genom hembesök och riktade informationsutskick. Anhörigkonsulent och anhörigombud ger individuellt anpassat stöd till närstående. De öppna träffpunkterna erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter. Planering är påbörjad för att starta en öppen träffpunkt för äldre med psykisk ohälsa, inventering av lokalbeståndet pågår.

Sammantaget grundar sig bedömningen på att samtliga indikatorers målvärden prognostiseras att uppnås helt och att även nämndmålen bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som får en daglig utevistelse - vård och omsorgsboende				95,79 %		95 %	95 %	2016
  Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)				100 %		98 %	95 %	2016
  Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)				85 %		86 %	86 %	2016
  Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)				78 %		80 %	85 %	2016
  Kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende				6,42		10	Maximalt 10 personer	2016
  Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)				73 %		73 %	70 %	2016
  Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)				82 %		85 %	85 %	2016
  Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)				86 %		86 %	84 %	2016
  Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)				85 %		87 %	90 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska ta fram rutiner för att äldre som inte beviljas bistånd till boende får annat stöd så att behovet av tryggare boende säkras	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Arbete med att ta fram rutiner är påbörjat			
  Stadsdelsnämnderna ska utöka arbetet och registrerandet i Senior alert och svenska palliativregistret för att gynna verksamhetsutvecklingen inom äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31	
Analys I stadsdelsområdet finns sex äldreomsorgsverksamheter i olika driftsformer. Två av dem registrerar för närvarande i Senior Alert och fem av dem registrerar i svenska palliativregistret. Under året ska alla verksamheter ha anslutit sig till och börjat registrera i båda registren.			
  Äldrenämnden får i uppdrag, att utreda och i samarbete med stadsdelsnämnderna, Micasa AB och servicenämnden fastlägga en strategi för trygghetslarm i särskilt boende, inklusive ansvar för upphandling av dessa larm	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Tillgång till förebyggande stöd finns för de äldre och deras närstående

 Uppfylls helt

Beskrivning

Anhörigstödet är förebyggande, flexibelt och av god kvalitet. Förvaltningen utformar insatserna utifrån behoven hos både äldre och närstående. Uppsökande verksamhet finns för personer som fyllt 80 år. Riktade insatser görs för att nå äldre med större behov.

De sociala mötesplatserna utvecklas med inriktning på förebyggande insatser. Frivillig- och intresseorganisationer inbjuds till samarbete och verksamheten vänder sig till alla äldre. Den biståndsbedömda dagverksamheten utvecklas för att ge närstående möjlighet till stöd och avlastning och underlätta för den äldre att bo kvar i den invanda miljön. Verksamheten erbjuder daglig utevistelse. Äldre erbjuds möjlighet att komma ut på dagsutflykter.

Förväntat resultat

Närstående upplever att anhörigstödet är varierat och personligt utformat. Utifrån målgruppernas behov och önskemål arrangeras olika former av stöd. Personer som fyllt 80 år och inte har någon form av insats är informerade om vilket stöd och hjälp som finns att tillgå. Verksamheten på de sociala mötesplatserna och i den biståndsbedömda dagverksamheten utvecklas för att tillgodose äldres behov och önskemål. Samarbetet med frivillig- och intresseorganisationer leder till att fler äldre har möjlighet att ta del av verksamheten.

Analys

Stadsdelsnämndens träffpunkter erbjuder varierande aktiviteter utifrån deltagarnas önskemål, såsom olika former av kulturarrangemang, fredagscafé, högläsning och promenader. Vidare har aktiviteter som seniordejting, trivsalluncher och Ipadcafé genomförts. Träffpunkterna anordnar även aktiviteter för personer med annan språkbakgrund, såsom finska och arabiska

och samarbetar med föreningar och intresseorganisationer. Elingymmet har erbjudit träning efter instruktion av fysioterapeut. Genom de stimulansmedel nämnden fått kan den öppna verksamheten utvecklas och nå ut till ännu fler. En öppen träffpunkt för äldre personer med psykisk ohälsa planeras. Ett samarbete har inletts med stadsledningskontoret i syfte att skapa digitala mötesplatser för personer som har svårt att ta sig till de öppna träffpunkterna.

Den biståndsbedömda dagverksamheten erbjuder stöd till närstående i form av avlastning och medarbetarnas kompetenshöjning har bidragit till att öka kvalitet och utveckla verksamheten. Flytten av dagverksamheten till andra lokaler möjliggör andra typer av aktiviteter, såsom odling och spontana utevistelser och ger möjligheter till samarbete över generationsgränserna med den intilliggande förskolan. Anhörigmöten genomförs i syfte att informera och tillvarata närståendes synpunkter och önskemål.

Anhörigkonsulenten har under perioden haft vägledande samtal för att stötta närstående samt i olika sammanhang informerat om vilket anhörigstöd som finns att tillgå. Anhörigcirklar för olika målgrupper pågår. De personer som fyller 80 år under 2016 har under våren fått brev med inbjudan till informationsträff alternativt hembesök för att få information om äldreomsorgen. Den uppsökande verksamheten har under perioden även skett genom besök med tolk på olika invandrarföreningar, för att på detta vis nå ut till grupper som på grund av språk vanligtvis är svåra att nå. Genom anhörigkonsulenten och de utbildade anhörigombuden har ett flexibelt och individuellt utformat stöd erbjudits.

Nämndmål:

Äldre får insatser av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreomsorgen är jämställd och av god kvalitet. Kvinnor och män ges likvärdig äldreomsorg utifrån individuella behov och ett genusperspektiv genomsyrar all äldreomsorg. Könsuppdelad statistik är ett redskap för att se hur resurser fördelas. Äldreomsorgen främjar en god folkhälsa, folkhälsoperspektivet är integrerat i äldreomsorgens alla verksamheter. De äldres måltidssituation är god.

Personer med insatser från äldreomsorgen upplever trygghet genom ökad personalkontinuitet. Utbildningsnivån bland medarbetarna är hög och adekvat, alla medarbetare har grundutbildning. Medarbetarna är införstådda med och har kunskap om social dokumentation.

Förväntat resultat

Tillgänglighet, kontinuitet och bemötande är gott och det finns en väl fungerande kommunikation mellan de äldre och medarbetarna. Personer med insatser från äldreomsorgen är nöjda och trygga med utförandet av insatserna. Den löpande sociala dokumentationen är tillräcklig, väsentlig och korrekt.

Analys

Verksamheterna har arbetat aktivt med att minska personalens sjukfrånvaro och öka kontinuiteten. Alla brukare har egna kontaktpersoner som är huvudansvariga för hjälpen

utförande och en översyn av kontaktmannaskapet pågår.

Arbetet med synpunkts- och klagomålshanteringen är ett led i enheternas kvalitetsarbete, brukare och närstående uppmuntras att lämna synpunkter och klagomål på äldreomsorgens verksamheter. Antalet mottagna klagomål och synpunkter har ökat i antal jämfört med året innan och fortsatt fokus kommer att läggas på arbetet med att uppmärksamma, ta emot och åtgärda synpunkter och klagomål. Handlingsplan för arbetet med att förbättra den sociala dokumentationen har tagits fram. Biståndsbedömningen tar hänsyn till individuella behov och är könsneutral. För att säkerställa detta har alla utredningar avidentifierats vid ärendedragning.

Under perioden har ett arbete med temat mångfald startat som ska bidra till en ökad medvetenhet om inkludering. Arbetet omfattar alla anställda och verksamheterna har utsett mångfaldsombud som ingår i fokusgrupper, dessutom anordnas föreläsningar i ämnet. För att möta kommande behov och vägleda brukare i digital teknik deltar samtliga medarbetare inom äldreomsorgen i kompetensutveckling inom projektet "Digit".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Följa upp att genomförandeplaner upprättas inom 15 arbetsdagar.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Utförarenheterna och beställarenheten gör täta stickprovskontroller för att säkerställa att genomförandeplaner upprättas inom angiven tid.			
 Information om stadsdelsnämndens aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Information om aktiviteter lämnas till Äldre Direkt.			

Nämndmål:

Äldre har inflytande över insatserna

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldre har ett stort inflytande över insatsernas utformning och genomförande. Ett aktivt val av utförare ger de äldre möjlighet att påverka sin livssituation. Möjligheter finns för mindre resursstarka äldre att söka information och genomföra val.

Förväntat resultat

Äldre är delaktiga i utformandet av och har inflytande över de beviljade insatsernas utförande. De äldre upplever att personalen tar hänsyn till önskemål och åsikter om hur hjälpen ska utföras. Utredningsprocessen är transparent.

Analys

Brukarens möjlighet till inflytande över insatsernas utformning och genomförande säkerställs genom att tillsammans med den egna kontaktpersonen upprätta en genomförandeplan. En analys av de stickprov som gjorts av genomförandeplanerna visar att alla inte har aktuella genomförandeplaner och att en del genomförandeplaner är bristfälligt utformade. Informations- och utbildningsinsatser kommer att genomföras så att målet med aktuella genomförandeplaner för alla brukare inom äldreomsorgen kommer att uppnås under året.

Vid varje utredningstillfälle har biståndshandläggarna lämnat saklig och opartisk information om valfrihetssystemet. Information har även lämnats om Jämför Service på stadens hemsida. Biståndshandläggarna har fungerat som opartiskt stöd till brukare och närstående vid behov av vägledning inför val av utförare.

Biståndshandläggarna har tillgång till uppdaterat informationsmaterial om valfrihetssystemet. Tolk används vid behov för att säkerställa den enskildes möjlighet till eget val av utförare.

Nämndmål:

Äldre är självständiga och har rätt att bo kvar i den invanda miljön

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldres förmåga till självständighet och kvarboende, såväl i ordinärt boende som i särskilda boendeformer, främjas genom de beviljade insatsernas utformning. All äldreomsorg har ett rehabiliterande och personcentrerat synsätt och det förebyggande arbetet är prioriterat.

Alla äldre över 85 år har rätt till ett tryggt boende. För att exempelvis säkra en trygg utskrivning från sjukhus ska samverkan mellan olika professioner inom äldreomsorgen och samarbetet med landstinget stärkas.

Förväntat resultat

Äldre personer bor kvar i den invanda miljön och lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Behovet av ett tryggt boende säkras.

Analys

I biståndshandläggarnas utredningar framgår klart och tydligt hur målet med insatsen ska främja den enskildes självständighet. Utöver detta framgår den enskildes önskemål och upplevda behov. Brukarens känsla av otrygghet beaktas och biståndshandläggarna tar till vara önskemål om boendeform i utredningen. Rätten till kvarboende i såväl ordinärt boende som särskilda boendeformer har beaktas.

Samordnad individuell plan, SIP, har vid behov använts för att klargöra olika huvudmäns ansvarsområden i vårdkedjan runt den enskilde brukaren. Biståndshandläggarna informerar om de stödinsatser som finns att tillgå för att underlätta kvarboendet i den invanda miljön, till exempel bostadsanpassning, dagverksamhet och avlastning för närstående.

Omvårdnadspersonalen har ett rehabiliterande och personcentrerat förhållningssätt och insatserna utförs på ett sådant sätt att de bidrar till att upprätthålla den enskildes förmåga och självständighet.

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Ett klimatsmart Stockholm där cykel, gående och kollektivtrafik ska prioriteras. Ett effektivt och klimatsmart transportsystem kombineras med en ökad andel förnybar energi. Barn garanteras en giftfri vardag och mer ekologisk mat serveras i stadens verksamheter.

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås genom verksamheternas arbete med att minska klimatpåverkan. Resor och transporter ska göras med cykel, gång eller kollektivtrafik, inköp av ekologiska livsmedel och miljömärkta förbrukningsartiklar ökar och matavfall tas om hand för biologisk behandling. Det är enkelt att göra miljövänliga val. Medarbetare, brukare och invånare erbjuds konsumentinformation och förutsättningar att agera miljömedvetet i vardagen. Kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Energianvändningen är hållbar” genom att en kartläggning av energin har påbörjats för att hitta möjliga effektiviseringar. Detta för att framöver kunna prioritera rätt och göra de mest lönsamma åtgärderna. Vid ombyggnader väljs alltid mest energieffektiva maskinpark och belysning. Nämnden har fått två miljöinvesteringar beviljade. Dels inköp av elcyklar samt medel för att installera miljövänlig belysning.

Sammanfattningsvis grundar sig bedömningen på att indikatorernas målvärden prognostiseras att uppnås helt samt att även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)						1,8 GWh	1 880 GWh	2016

Nämndmål:

De klimatpåverkande utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Beskrivning

I samband med ombyggnationer och nyproduktion arbetar stadsdelsnämnden aktivt för att minska energiförbrukningen i såväl befintliga som nya byggnader. Arbetet utgår ifrån stadens miljöprogram 2016-2019 och delmål.

Förväntat resultat

De klimatpåverkande utsläppen minskar.

Analys

Nämnden bedömer att målet uppnås. Nämndens arbete för att minska de klimatpåverkande utsläppen utgår från stadens miljöprogram för 2016-2019 med tillhörande miljömål.

Vid ombyggnader och nyproduktion minskas energiförbrukningen genom att välja energieffektiv verksamhetsutrustning. Under våren har den totala energiförbrukning, drift- och verksamhetsel, i stadsdelsnämndens förskolor i Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) kartlagts för att synliggöra möjliga energibesparingar. Denna visar att energiförbrukningen är högre än i beståndet i övrigt. En slutsats är att byggnaderna är relativt gamla och att det därför kan vara rationellt att utifrån energieffektiviseringsperspektiv förnya beståndet. En annan slutsats är att energibesparingsmöjligheten på tio procent till stor del redan är in-tecknad då vitvaror successivt är utbytta till bättre energiklass. Vid ombyggnaden av plan 6 på Fagerstagatan 15 installerades energisnål LED belysning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Vid ombyggnation ska förvaltningen tillsammans med fastighetsägarna energieffektivisera lokaler där verksamhet bedrivs i egen regi.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Nämnder har beviljats medel för klimatinvestering vid ombyggnaden av Fagerstagatan 15.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Transporter i Stockholm är miljöanpassade” genom att systematiskt planera för en mer miljöanpassad fordonspark. Andelen miljöbilar har ökat med 4,3 procentenheter. Ytterligare ny elbil planeras att köpas in.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elbilar	17,65 %			13,33 %		13 %	14 %	Halvår 1 2016
Analys Tre av förvaltningens 17 bilar är laddningsbara elbilar. Laddningsbar eldriven skåpbil planeras att skaffas till vaktmästeriet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska medverka till att skapa fullvärdiga cykel-pendlingsstråk samt att med trafikenämnden utreda hur medel för investeringar och reinvesteringar av huvudstråken för cykel som ligger inom stadsdelarnas ansvar ska finansieras och byggas	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

De miljöanpassade transporterna ökar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Vid inköp eller leasing väljs i första hand elbilar. Miljövänligt drivmedel används alltid om det är möjligt i bilen. Stadsdelsnämnden medverkar till att skapa fullvärdiga cykel-pendlingsstråk och tillsammans med trafiknämnden utreda hur medel för investeringar och reinvesteringar av huvudstråken för cykel som ligger inom stadsdelarnas ansvar ska finansieras och byggas. Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt för att ansöka om klimatinvesteringar för att utöka den miljövänliga fordonsflottan.

Förväntat resultat

En ökad andel av miljöanpassade transporter i stadsdelen. Alla fordon som köps in eller leasas är miljövänliga.

Analys

Nämnden verkar för att cyklar används och finns tillgängliga i högre utsträckning. Nya el-cyklar och elmopeder kommer att införskaffas till förvaltningshuset som komplement till de cyklar som redan finns och som flitigt används. Andelen laddningsbara elbilar har ökat till 17,6 procent i nämnden och när nya fordon skaffas ska dessa vara elbilar.

Från den 1 januari 2015 ansvarar trafiknämnden för driften av stadens prioriterade cykelstråk. Stadsdelsnämnden ansvarar för övriga gång- och cykelstråk där ett arbete pågår att lägga ny slät asfalt som finansieras med reinvesteringsmedel. Stadsdelsnämnden håller även en hög snöröjningsfrekvens på gång- och cykelvägarna.

Utifrån fler elcyklar, elbilar samt god tillgänglighet för fotgängare och cyklister görs bedömningen att målet om miljöanpassade transporter kommer att öka.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning”. Bland annat genom att minska de klimatpåverkande utsläppen. Nämnden deltar i planerna för att restaurera Spångån/Bällstaån. Sammanfattningsvis grundar sig bedömningen också på att underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Nämndmål:

Nämnden har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden medverkar till att stockholmarna har en god tillgång till park- och naturområden utifrån stadens höga ambitioner inom klimat och miljö. Stadsdelsnämnden verkar för att Spångaån/Bällstaån ska restaureras.

Förväntat resultat

Mark- och vattenanvändningen i stadsdelen är hållbar.

Analys

Nämnden medverkar till att stockholmarna har en god tillgång till park- och naturområden utifrån stadens höga ambitioner inom klimat och miljö. Stadsdelsnämnden verkar för att Spångaån/Bällstaån ska restaureras.

Nämnden ser till att de parkområden vi förvaltar håller en hög skötselnivå och är tillgängliga för stadsdelen invånare. I samband med parkernas dag planterades ett flertal fruktträd i Tenstadalen vid Spångaån som kommer att bidra till ett antal ekosystemtjänster. Det finns planer för upprustning av Bällstaån med en samverkansgrupp som nämnden är en del av. I detaljplanearbetet för Bromstensstaden i vilken Bällstaån rinner igenom, ingår upprustning av årumsområdet som bidrar till måluppfyllelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholms kretslopp är resurseffektiva” genom att bland annat utveckla källsorteringen i det offentliga rummet genom fler avfallskorgar med sortering för pant och brännbart. Tillgången till stadsodling är god i stadsdelsområdet. Hittills har 15 nya odlingslådor satts upp i Eriklands parklek. Sammanfattningsvis bedöms även underliggande nämndmål uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska arbeta med att skapa goda möjligheter till stadsodling i Stockholm	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Särskild information om möjligheten till stadsodling har tagit fram.			
  Stadsdelsnämnderna ska involveras i programmet för avfallshantering i stadens offentliga rum	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Avfallshanteringen i stadsdelens offentliga rum är ändamålsenlig

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska inom programmet för matavfallshantering i stadens offentliga rum ge bättre förutsättningar för avfallshantering.

Förväntat resultat

Mängden matavfall som samlas in ökar till 75 procent så att nämnden är bäst i staden.

Analys

För att öka antal fraktioner för källsortering i offentliga rum har särskilda aktiviteter genomförts. Nio nya avfallskorgar med sortering på pant och brännbart är uppsatta. Förskolorna källsorterar organiskt material och avfallskvarnar har installerats på vissa enheter som en del i att sluta kretsloppen och ta till vara den resurs som organiskt avfall utgör. Avfallshantering ingår i miljöaktiviteter som är kopplade till stadens miljöprogram 2016-2019.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås.

Nämndmål:

Fler medborgare i stadsdelen är aktiva inom stadsodling

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ger goda förutsättningar för stadsodlingar i stadsdelen. I stadsdelsområdet finns rika möjligheter till odling på kolonilotter.

Förväntat resultat

Fler stadsodlingar finns i stadsdelsområdet.

Analys

Stadsdelsnämnden har satt upp ett 15-tal odlingslådor i Erikslunds parklek för invånarna att använda. Tillsammans med det sociala företaget Blå Vägen har fruktträd planterats under parkernas dag. Målet om fler aktiva medborgare i stadsodling kommer att uppnås under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att målet för en giftfri miljö uppfylls under 2016 genom att förskolorna genomför åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning steg 1 och utökning av andelen ekologiska livsmedel är ett fokusområde. Inköp av ekologiska livsmedel ökar främst inom verksamhetsområdet förskola. Kommunstyrelsen har beviljat nämnden medel för att påskynda utbytet av miljöfarliga inventarier och kemikaliesmarta vilomadrasser. Samtliga indikatorer samt underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola						100 %	50 %	2016
Analys Enligt plan har farliga leksaker rensats bort på nämndens förskolor.								
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB)						100 %	40 %	2016
Analys I huvudsak beställs större entreprenader av stadens egna bolag MICASA och SISAB. Kravet på byggvarubedömningen uppfylls.								
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden av totalt inköpta måltider och livsmedel.						30 %	35 %	2016
Analys Utfallet i tertialrapporten innebär en ökning med 0,6 procent jämfört med år 2015.								

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är ekologiskt hållbara och kemikaliesmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska utifrån Stockholms stads kemikalieplan 2014-2019 vidta åtgärder som ska genomföras för att nå visionen. Stadsdelsnämnden ska både minska användningen av skadliga kemikalier i de egna verksamheterna och genom kunskapsspridning verka för att allmänheten gör detsamma. Medborgarna har tillgång till miljörelaterad information

Nämnden har fokus på att minska barns exponering av farliga kemikalier. Stadsdelsnämnden intensifierar arbetet med att kartlägga och ta bort farliga kemikalier i förskolornas ute- och innemiljöer. Förskolans gemensamma riktlinjer för mat och måltider säkerställer att samtliga förskolor håller en hög och jämn kvalitet. Riktlinjerna tas och implementeras under året. Vidare verkar nämnden för att fler förskolor ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse ”Skola för hållbar utveckling”.

Nya förskolor som byggs uppnår den högsta klassen för miljöcertifiering. Konsumentrådgivningen spelar en viktig roll i miljöarbetet, genom information till konsumenter och även företagare/andra verksamhetsutövare om goda val ur miljö- och särskilt kemikaliesmart perspektiv. Äldreomsorgens verksamheter inleder arbetet med en kemikaliesmart äldreomsorg.

Förväntat resultat

Att andelen produkter som innehåller spår av farliga ämnen minskar. Användandet av ekologiska livsmedel ökar. Målet för förskolans kemikaliearbete är att stadsdelsnämnden under mandatperioden uppnår nivå 1 och nivå 2 samt inleder arbetet med att uppnå nivå 3.

Analys

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås helt under 2016. Flertalet av förskolornas personal har gått den webbaserade utbildning i "Kemikaliesmart förskola" som fortsätter under hösten. Alla förskolor följer stadens kemikalieplan. Samtliga enheter kommer att uppnå målet om fastställd nivå till årsskiftet. Kommunstyrelsen har beviljat nämnden medel för att påskynda utbytet av miljöfarliga inventarier och kemikaliesmarta vilomadrasser. Förskolorna arbetar medvetet för att öka andelen ekologiska matvaror och för att minska matsvinnet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal förskolor som ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling"						1		2016
Analys En viss osäkerhet finns om aktiviteten kommer att kunna genomföras i år, då fokus i första hand är att utveckla kvaliteten i förskolorna. Om ansökan inte hinns med 2016 kommer den att göras under 2017.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 All personal i förskolan får grundläggande utbildning om kemikalier	2016-01-01	2016-12-31	
Analys En webb-baserat utbildning har påbörjats.			
 Bereda en ansökan om medel från klimatmiljarderna för klimatinvesteringar	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Kommunstyrelsen har beviljat stadsdelsnämnden två projekt; LED-belysning och elcyklar.			
 En ny miljöhandlingsplan färdigställs under året. Särskild hänsyn ska tas till barns utsatthet för kemikalier och personal särskilt – kvinnor i fertil ålder.	2016-01-01	2016-12-31	
 Spånga-Tenstas förskolor arbetar enligt handlingsplan för kemikaliesmarta förskolor	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Stadsdelsnämndens förskolor arbetar med nivå ett i vägledningen för kemikaliesmart förskola.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att målet om en sund inomhusmiljö uppnås under 2016 genom att förskolorna genomför åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning. Andelen produkter som innehåller spår av farliga ämnen minskar i inomhusmiljön. Målet för förskolans kemikaliearbete är att stadsdelsnämnden under mandatperioden uppnår nivå 1 och nivå 2 samt inleder arbetet med att uppnå nivå 3. Andelen bygg- och anläggningsentreprenörer som använder byggvarubedömningen uppfylls genom att stadsdelsnämnden inte själv anlitar dessa entreprenörer utan detta gör stadens bolag såsom Micasa Fastigheter AB och SISAB som därmed har att ställa kravet på sina entreprenörer vid om- och nybyggnad.

Nämndmål:

Inomhusmiljön är sund

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Att andelen produkter som innehåller spår av farliga ämnen minskar i inomhusmiljön. Målet för förskolans kemikaliearbete är att stadsdelsnämnden under mandatperioden uppnår nivå 1 och nivå 2 samt inleder arbetet med att uppnå nivå 3.

Analys

Nämnden bedömer att målet om en sund inomhusmiljö uppnås genom att förskolorna vidtar åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning. Fokus är att minska barns exponering av farliga kemikalier i inomhusmiljön och arbetet med att kartlägga och ta bort farliga kemikalier i förskolornas inomhusmiljöer intensifieras.

Nya förskolor som byggs uppnår certifieringen miljöbyggnad nivå silver. Äldreomsorgens verksamheter inleder arbetet med en kemikaliesmart äldreomsorg. Andelen bygg- och anläggningsentreprenörer som använder byggvarubedömningen (BVB-krav) uppfylls genom att stadsdelsnämnden inte själv anlitar dessa entreprenörer, utan detta gör stadens bolag, såsom Micasa Fastigheter AB och SISAB som därmed har ansvaret att ställa krav på sina entreprenörer vid om- och nybyggnad.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stockholm ska bli en ekonomiskt hållbar stad där ansvaret för stadens ekonomi kombineras med insatser för en bättre fungerande arbetsmarknad där rätten till jobb, utbildning och bostäder utgör grunden.

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ha en ekonomi i balans, där hållbar kvalitet säkerställs och alla resurser utnyttjas på ett effektivt och nyttomaximerande sätt. Nämnden bedriver kostnadseffektiva verksamheter. Det lokala näringslivet stärks och ett attraktivt företagsklimat råder i stadsdelsområdet. Bidragstagandet och alla vuxna ges möjlighet att själva kunna försörja sig och sin familj. Särskilt stöd ges till gruppen långvarigt sjukskrivna och bidragstagare. Genom individanpassade insatser i samverkan med andra samhällsaktörer kommer fler personer ut på arbetsmarknaden. Förebyggande, samordnande arbete minskar boendeproblematiken i stadsdelsområdet. Kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås genom att samtliga av fastställda mål inom verksamhetsområdena uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Företag väljer att etablera sig i Stockholm” genom att verka för ett attraktivt företagsklimat i stadsdelsområdet. Det lokala näringslivet stärks genom utvecklad företagservice och ett aktivt lokalt näringslivsråd. Nämnden samarbetar med lokala företagsrepresentanter och centrala nämnder för att åtgärda företagarnas önskemål samt förbättra och utveckla företagsklimatet i stadsdelsområdet. Nämnden deltar i nätverk lett av Stockholm Business Region AB dit också andra viktiga aktörer är knutna.

Sammanfattningsvis grundar sig bedömningen även på att underliggande nämndmål uppnås.

Nämndmål:

Företag upplever att Spånga-Tensta är attraktivt att verka i

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden främjar företagande generellt och i synnerhet de grupper som idag är underrepresenterade, exempelvis kvinnor och utrikesfödda. Nämnden samarbetar med Stockholm Business Region och andra företagsrådgivare om företagande och nystartsföretag samt skapar forum för dialog mellan etablerade företag och politiker.

Förväntat resultat

Arbetet mot näringslivet är prioriterat och aktualiseras med målet att fler företag etablerar sig i stadsdelsområdet. Det finns välorganiserade företagarföreningar i Spånga och Tensta.

Analys

Nämnden har i nära samarbete med lokala företagsrepresentanter inventerat och påbörjat en prioritering av företagarnas önskemål om utveckling av sina respektive företagsområden utifrån ett näringslivsperspektiv.

Näringslivsrådet är det forum där dessa och andra näringslivsfrågor hanteras. Stadsdelsnämnden samarbetar aktivt med Stockholm Business Region AB, StartUp Stockholm, Rinkeby Nyföretagarcenter, Skatteverket, ALMI och Coompanion i frågor som rör etablering och företagande. Näringslivssamordnaren deltar i det näringslivsnätverk som Stockholm Business Region AB leder och deltar som adjungerad i Lunda Företagsgrupps styrelse. Det finns ett aktivt samarbete med Lunda Företagsgrupp och Spånga Företagarförening. I Tensta finns ingen företagarförening, där sker samarbetet främst med centrumägaren FastPartner och det nybildade "företagsrådet" bestående av företagare i Tensta Centrum.

Nämnden bedömer att företag upplever att Spånga-Tensta stadsdelsområde är attraktivt att verka i och att förutsättningar för dialog med stadsdelsnämnden är god.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samverka med övriga nämnder och bolag i staden, och näringslivet, i arbetsmarknadsmässor.	2016-01-01	2016-12-31	
 Undersöka möjligheterna att starta ett EU-projekt med syfte att stärka kvinnors ekonomiska oberoende.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Insatser görs för att stärka kvinnors kraft inom stadsdelsområdet genom att skapa en gemensam kvinnoorganisation som ska stödja kvinnors integration i samhället.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva”. För att korta tiden med ekonomiskt bistånd sker samverkan med Arbetsförmedlingen och Jobbtorg Stockholm. Snabbspåret erbjuder anställningar till personer med ekonomiskt bistånd. Långtidssjukskrivna bidragstagare erbjuds insatser i arbetet mot sjukersättning alternativt mot arbetsmarknaden. Samverkan sker med Försäkringskassan, vårdcentralerna i området och med psykiatrien.

I det lokala utvecklingsprogrammet har samverkan mellan stadsdelsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, Jobbtorg Stockholm och Arbetsförmedlingen etablerats. Målet är att öka andelen som är i arbete i stadsdelsområdet, med särskild prioritering till unga vuxna generellt, unga vuxna som är i riskzonen för kriminalitet och droger samt kvinnor.

Nämnden bedömer att verksamhetsområdets mål kommer att uppnås helt under 2016. Sammanfattningsvis grundar sig bedömningen på att samtliga indikatorer prognostiseras uppnås helt samt att även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	4,64 %	3,67 %	4,91 %	4,85 %	4,64 %	5,5 %	1,9 %	Tertial 2 2016
Analys Andelen biståndstagare i stadsdelsområdet fortsätter att minska utifrån aktivt arbete med insatser som leder till egen försörjning.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	3,18 %	2,65 %	3,74 %	3,26 %	3,18 %	3,9 %	1,2 %	Tertial 2 2016
Analys Andelen långvariga bidragstagare minskar i och med ett aktivt arbete med insatser riktade till långtidssjukskrivna.								
  Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	44 st	17 st	27 st		100 st	100 st	750	Tertial 2 2016
Analys En ökning av antalet kommunala visstidsanställningar sker från september 2016.								
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	9 st	3 st	6 st	36 st	10 st	10 st	500 st	Tertial 2 2016
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb						1 187 st	10 000 st	2016
  Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	36				100	100 st	800 st	Tertial 2 2016
Analys Stadsdelsnämndens verksamheterna erbjuder i stor utsträckning platser för visstidsanställda.								
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	1 111 st			1 024 st		1 024 st	8000 st	2016
Analys Preliminär siffra. Kan komma att justeras.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med Stockholm Business Region, inom ramen för samarbetet med Start-up Stockholm, samt stadsdelsnämnderna utveckla möjligheten för unga stockholmare att driva sommarlovsföretag inom ramen för feriejobb.	2016-01-01	2016-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda.	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla metoder och insatser för att stödja Jobbtorgsaspiranter med psykosocial problematik. Under året skall ett centrum för särskilt stöd inrättas.	2016-01-01	2016-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska utöka den uppsökande verksamheten riktad till arbetslösa unga upp till 29 år i samråd med stadsdelsnämnderna samt övriga berörda nämnder, bolag och externa aktörer. En utredning och ett handlingsprogram för att bryta ungas utanförskap i Stockholm ska tas fram i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden och övriga berörda nämnder	2016-01-01	2016-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra det möjligt för elever på omsorgsprogrammet och omsorgscollege att få feriejobb i stadens äldreomsorg.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Hushållen är självförsörjande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hushållen är självförsörjande genom utbildning och arbete. Individen är delaktig i målet egen försörjning och hur det ska uppnås. Socialtjänsten ger insatser av god kvalitet på ett tidigt stadium vilket leder till korta bidragstider. Insatserna bygger på en helhetssyn på individen och är utformande så att den enskildes egna resurser tas till vara. Samverkan med andra aktörer och myndigheter är god. Individen har god insyn i rättigheter och skyldigheter förknippande med försörjningsstödet. Den som har fått felaktigt bistånd återbetalar utifrån sin betalningsförmåga.

Genom ett normkritiskt förhållningssätt skapar socialtjänsten åtgärder som alla har likvärdiga möjligheter att detta i. Insatser som leder till varaktig egen försörjning genom arbete och studier prioriteras för personer som står långt från arbetsmarknaden och som inte tillhör jobbtorgets målgrupp.

Förväntat resultat

Medborgarnas grad av självförsörjning ökar och bidragstagandet sjunker i stadsdelen. De som har behov av ekonomiskt bistånd har det under en kort tid. Antalet kommunala visstidsanställningar ökar.

Analys

Andelen hushåll med ekonomiskt bistånd fortsätter att minska i stadsdelsområdet. I december 2015 fick 868 hushåll ekonomiskt bistånd och i juli 2016 var det 754 hushåll, vilket är 114 färre. Motiverande samtal och individuella planer för att nå målet självförsörjning fortsätter. Även tiden för ekonomiskt bistånd minskar. För att korta tiden med ekonomiskt bistånd samverkar enheten för ekonomiskt bistånd med Arbetsförmedlingen och jobbtorg.

Enheten för ekonomiskt bistånd samarbetar med Arbetsförmedling i ett mångfaldsprojekt inom byggsektorn som ska ge personer möjlighet till utbildning i kombination med arbete.

Nämnden har även fått projektmedel från Verket för innovationssystem (Vinnova) i syfte att stödja personer med komplex problematik, outredda diagnoser samt svårigheter att orientera sig i samhället. Långtidssjukskrivna bidragstagare erbjuds arbetsmarknadsinsatser mot sjukersättning. Samverkan sker med Försäkringskassan, vårdcentralerna och med öppen psykiatri. Långvariga bidragstagare prioriteras till så kallade Stockholms jobb via Snabbspåret. Hittills i år har 25 personer anställts och fler kommer att erbjudas anställning i höst. Målet förväntas att uppnås.

Nämndens intäktskrav för ekonomiskt bistånd uppnås genom att följa upp återbetalning och återsökningar. Genom det minskade biståndstagandet görs bedömningen att målet kommer att uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbete med kommunala visstidsanställningar (Snabbspåret) utvecklas i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Möjligheten att kombinera arbete och studier undersöks.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Nämnden deltar tillsammans med Arbetsförmedlingen i ett mångfaldsprojekt inom byggsektorn där personer med ekonomiskt bistånd erbjuds i utbildning i kombination med anställning.			
 Undersöka möjligheterna till hur utbildningsinsatser kan möta behov av kompetensutveckling för långtidarbetslösa i samverkan med arbetsgivare i stadsdelsnämndsområdet och arbetsmarknadsförvaltningen.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Tillsammans med Arbetsförmedlingen pågår ett mångfaldsprojekt inom byggsektorn där personer med ekonomiskt bistånd erbjuds utbildning i kombination med arbete.			

Nämndmål:

Medborgarna har god tillgång till samhällsinformation

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nyanlända, boende och besökare upplever hög tillgänglighet avseende samhällsinformation. Medborgarkontoret undersöker fortlöpande vilka behov och önskemål om service och information som medborgarna har och använder detta för att utveckla verksamheten. Det löpande utvecklingsarbetet främjar ett bra mottagande och skapar förutsättning för etablering i samhället.

Förväntat resultat

Snabb och adekvat stöd ger effekten fortsatt integration utifrån eget behov.

Analys

Medborgarkontoret har under perioden förbättrat servicen genom bättre öppettider och en ny strategi för bemötande, "Hjälp till självhjälp". Medarbetare från förvaltningens verksamheter finns regelbundet på plats på Medborgarkontoret för att informera om ekonomiskt bistånd, bostadssökeri, förskola och färdtjänst. Samverkan sker även med arbetsförmedlare, jurister och starta eget. Vid behov hänvisas vidare till rätt myndighet.

Bedömningen är att målet uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samhällsinformation om konsumentfrågor och skuldsättning riktas mot unga	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Föreläsningar för unga via JobbTorg och på Medborgarkontoret pågår. Ett projekt där ett hundratal feriearbetande ungdomar fick i uppgift att nå ut med information via media och riktade artiklar.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar” genom att säkerställa en hållbar kvalitet och att ha en ekonomi i balans. Nämnden har en tydlig struktur för arbetet med övergripande processer genom planering, stöd, styrning och uppföljning. Verksamheterna är kostnadseffektiva. Ansvariga chefer har goda kunskaper i ekonomi och gör rättvisande prognoser för årsutfallet. Månatliga ekonomiska avstämningar genomförs på enhetsnivå för att noggrant följa den ekonomiska utvecklingen. Vid eventuella avvikelser från budget vidtas åtgärder och verksamheten anpassas utifrån de nya förutsättningarna. Verksamhetsområdsmålet bedöms uppnås helt då målvärdena för samtliga indikatorer prognostiseras uppnås helt samt att även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,91 %		100 %	100 %	Tertial 2 2016
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			99,9 %		100 %	100 %	Tertial 2 2016
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2016

Nämndmål:

Prognoserna är rättvisande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ansvarig chef följer upp månadsrapporten enligt plan och med stöd av controller görs analyser och uppföljning av kostnader och intäkter. Vid befarade underskott vidtas åtgärder

och verksamheten anpassas utifrån de nya förutsättningarna.

Förväntat resultat

Den fastställda budgeten rymmer hela verksamheten. Ansvariga chefer har goda kunskaper i ekonomi och gör rättvisande prognoser på årsutfallet.

Analys

Prognoserna bedöms som rättvisande då det ekonomiska utfallet prognostiseras i balans mot stadsdelsnämndens budget. I de månatliga ekonomiska avstämningarna på enhetsnivå följs den ekonomiska utvecklingen. Eventuella avvikelser i förhållande till budget analyseras och varje enhet och avdelning har handlingsplaner för hur ett eventuellt underskott ska åtgärdas.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm ska bli en demokratiskt hållbar stad där arbetet med de mänskliga rättigheterna stärks, diskriminering motverkas och alla invånare garanteras samma rättigheter och möjligheter.

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att bedriva verksamheter på en demokratisk grund med fokus på socialt hållbar utveckling. Mänskliga rättigheter och barnkonventionen ligger till grund för verksamheternas arbete. Nämndens arbete för att nå målet om en verksamhet som präglas av mångfald, jämställdhet, jämlikhet och fri från all typ av diskriminering fortgår enligt plan. Genom ett strategiskt demokratiarbete ges medborgare och medarbetare inflytande och möjligheter att påverka sin vardag. Barn sätts i fokus vid beslut och åtgärder som berör barn enskilt eller i grupp. Genus- och antirasistiska perspektiv genomsyrar arbetet. Stadsdelsområdets invånare upplever säkerhet och tillgänglighet i vardagen. Kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås genom att samtliga åtta mål inom verksamhetsområdena uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholm är fritt från diskriminering” genom att kontinuerligt arbeta för att nämndens verksamheter ska vara jämställda och fria från diskriminering. Stadens riktlinjer för jämställdhets- och mångfaldsarbetet följs i det dagliga arbetet. Vid nyanställning används kompetensbaserad rekrytering. Verksamheterna arbetar utifrån genus- och antirasistiska perspektiv, vilket gör att alla medarbetare, brukare och invånare har samma förutsättningar oavsett etnisk tillhörighet, kön, könsidentitet och könsuttryck, ålder, religionstillhörighet, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Målet uppfylls utifrån att samtliga nämndmål prognostiseras uppnås under 2016.

Det lokala utvecklingsarbetet utgår från ett medborgarperspektiv med stadsdelsnämnderna som nav. Under hösten kommer medborgardialoger att genomföras inom de prioriterade tematiska områdena för att skapa delaktighet i arbetet med att utveckla dessa områden. Att öka tilliten och förtroendet för stadsdelsnämndens och dessa förvaltning och andra myndigheter samt att främja ett demokratiskt och delaktighetsskapande stadsdelsområde är prioriterade långsiktiga mål i nämndens lokala utvecklingsprogram.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Lönekartläggning genomförs med könsuppdelad statistik och även sjukfrånvaro som mäts regelbundet har nu delats upp på kön.			
  Stadsdelsnämnderna verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Arbetet med kunskapsinhämtning och kunskapsspridning pågår då jämställdhetsintegrering är en relativt komplicerad och samtidigt styrd process.			

Nämndmål:

Förvaltningen präglas av mångfald, jämställdhet, jämlikhet och är fri från all typ av diskriminering

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen strävar efter att erbjuda en verksamhet som är jämställd och jämlik. Det mångkulturella berikar verksamheten. Större mångfald skapar både social legitimitet och större produktivitet.

Alla medarbetare samt potentiella medarbetare har samma förutsättningar oaktat etnisk tillhörighet, kön, könsidentitet eller könsuttryck, ålder, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Sammansättningen av medarbetare och chefer speglar hur det ser ut i samhället och stadsdelen. Förvaltningen bejakar olikheter och arbetar för att öka kunskapsnivån i organisationen vad gäller bemötande.

Förvaltningen utgår från det icke diskriminerande och verksamheterna tar hänsyn till de lagkrav som finns om att ingen ska utsättas för vare sig direkt eller indirekt diskriminering. Detta gäller såväl potentiella som befintliga medarbetare. Förvaltningen tar hänsyn till och arbetar för det inkluderande som driver den verksamhetsnytta som mångfald ger. Arbetet drivs tillsammans med mångfaldsombud på enheterna och i verksamheternas egna processer.

Utöver att skapa icke diskriminerande processer skapar förvaltningen inkluderande arbetsmiljöer där alla får möjlighet att nyttja den kompetens och de erfarenheter de har. I detta ligger ett värdegrundsarbete där förvaltningen arbetar med ett normkritiskt tänkande. Utgångspunkten för jämställdhets- och mångfaldsarbetet inom förvaltningen är att jämställdhet och mångfald ska vara en naturlig del i vardagsarbetet.

Förväntat resultat

Förvaltningen verksamheter är mångfaldsrika, fria från diskriminering samt jobbar utifrån strategin om ökad utrikesfödda chefer.

Analys

Nämndens verksamheter präglas av mångfald, jämställdhet och jämlikhet samt är fri från diskriminering. Arbetet med att ta fram könsuppdelad statistik och jämställdhetsintegrera verksamheterna löper på genom kunskapsinsamling och utbildningar. Att jämställdhetsintegrera en verksamhet är något som tar lång tid att genomföra om det ska genomföras med kvalitet och leda till resultat som ger viktig information om hur jämställda verksamheterna är.

Mångfaldsintegreringsprojektet löper på enligt plan och för närvarande finns cirka 50 mångfaldsombud i förvaltningen som leder sina enheters arbete med att se till att ett mångfaldsperspektiv präglar det ordinarie arbetet. Dessa har fått individuell handledning för det egna uppdraget och bildat ett nätverk. Flertalet avdelningar och enheter har även haft föreläsningar på temat mångfald, likabehandling och mänskliga rättigheter på avdelnings- eller enhetsdagar under våren.

Arbetet med att bredda sökområdet vid rekrytering har startats och förvaltningen har nu annonserat, bland annat i lokaltidningar och i sociala medier, bland annat FaceBook, Linked in och Instagram. Detta med syfte att inkludera sökanden som inte hittar förvaltningens annonser i de traditionella kanalerna. Tyvärr gav det inte resulterat i fler sökanden. Arbetet med diskrimineringsfria rekryteringsprocesser fortsätter enligt verktyget kompetensbaserad rekrytering.

Bedömningen är att målet uppnås genom att flera insatser redan genomförts och andra går enligt planerat. Att arbeta för verksamheter som präglas av mångfald, jämställdhet och jämlikhet samt är fria från diskriminering fortgår hela tiden då det finns en rörelse av personer i förvaltningen. Organisationen behöver hela tiden se till att värdegrunden hålls levande. Analysen i dagsläget är dock att nämnden ligger bra till i arbetet.

Nämndmål:

Kvinnor och män har lika goda möjligheter att ta del av verksamheter och insatser

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar aktivt för att erbjuda en verksamhet som är jämställd och jämlik. Brukare och klienter har samma förutsättningar oaktat etnisk tillhörighet, könsidentitet eller könsuttryck, ålder, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Insatser från socialtjänsten ökar individens möjligheter att leva ett självständigt liv. Föräldrar bemöts jämställt oavsett vem man är eller hur man lever.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndsområdets resultat i mätningar avseende hälsa, uppväxtvillkor, utbildning, arbete, försörjning, boende, demokrati och trygghet närmar sig stadens resultat.

Analys

I arbetet som riktar sig till barn och deras föräldrar är förväntningarna att både mammor och pappor har föräldraförmåga. Stöd ges utifrån individuella bedömningar som leder till att stärka var och ens omsorgsförmåga gentemot det egna barnet. Utifrån ett normkritiskt förhållningssätt synliggörs normtypiska föreställningar och förväntningar på föräldrarollen. Användandet av bedömningsinstrument och utredningsverktyg som ASI, DUR, FIA, Initial bedömning säkerställer att alla frågor ställs till alla brukare oavsett kön, vilket skapar goda förutsättningar för könsneutrala utredningar. Inom äldreomsorgen görs ärendedragningarna könsneutrala för att säkerställa lika möjligheter att få del av verksamheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Analysera arbetsmarkandsinsatsen OSA utifrån ett normkritiskt perspektiv och säkerställa att den beviljas jämställt	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor” genom att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor. Bedömningen är att arbetsmiljön är hållbar och hälsosam samt främjar samarbete, effektivitet och verksamhetsutveckling. För att minimera riskfaktorer i arbetsmiljön och säkerställa en god arbetsmiljö samt förebygga sjukfrånvaro finns en fastställd arbetsmiljökalender. I denna finns styrda aktiviteter för arbetsplatsträffar, samverkansgrupper och förvaltningsgrupp som ger struktur och systematik i arbetsmiljöarbetet. Sammanfattningsvis baseras bedömningen även på att majoriteten av de indikatorer som har ett målvärde i år kommer uppnås. Ett aktivt arbete pågår för att minska den totala sjukfrånvaron. Även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex				82		82	83	2016

Analys

Stadens centralt har beslutat att en medarbetarundersökning inte genomförs 2016.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats				85 %		100 %	100 %	2016
Analys Stadens centralt har beslutat att en medarbetarundersökning inte genomförs 2016.								
  Index Bra arbetsgivare							fastställs 2016	2016
Analys Stadens centralt har beslutat att en medarbetarundersökning inte genomförs 2016.								
  Index Psykosocial arbetsmiljö							fastställs 2016	2016
Analys Stadens centralt har beslutat att en medarbetarundersökning inte genomförs 2016.								
  Sjukfrånvaro	8 %	4,3 %	8,5 %	7,9 %	7,9 %	7,8 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2016
Analys Den genomsnittliga sjukfrånvaro var i juni månad 7,89% av ordinarie arbetstid. Detta innebär en sänkning sedan föregående månad och även lägre än samma månad förra året. Bedömningen är att arbetet kring ohälsotalen ger effekt men att långtidssjukfrånvaron fortfarande är en utmaning som kräver fortsatta insatser för att vända den trend av ökad sjukfrånvaro som syns i hela riket. Bedömningen är att indikatorns målvärde om 7,8 procent är svår att uppnå.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,9 %	1,6 %	2 %	1,84 %	1,85 %	1,85 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2016
Analys Korttidssjukfrånvaron i juni månad var 1,98%. Indikatorns målvärde förväntas uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda fler personer med funktionsnedsättning anställning i staden	2016-01-01	2016-12-31	
Analys För att möjliggöra tillträde för alla har lokalerna samt personalens arbetsverktyg setts över.			
  Stadsdelsnämnderna ska sträva efter hög personalkontinuitet i beviljade hemtjänstinsatser	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Utförelsenheten arbetar aktivt med olika åtgärder för att höja personalkontinuiteten för den enskilde brukaren. Kontaktmannaskap, arbete med att sänka sjukfrånvaron samt se över arbetsscheman för att därigenom minimera användandet av vikarier är exempel på åtgärder som vidtagits.			

Nämndmål:

Arbetsmiljön är hållbar och hälsosam samt främjar samarbete, effektivitet och verksamhetsutveckling

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheterna arbetar med verksamhetsplanering genom delaktighet och dialog där medarbetare ges möjlighet att planera och ta ansvar för sina arbetsuppgifter och sin arbetssituation. Medarbetarna medverkar i att sätta mål för verksamhetens organisatoriska och sociala arbetsmiljö, för att främja hälsa och för att öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. En förutsättning är att alla känner trygghet i arbetsgruppen och att forum där möjlighet att uttrycka åsikter finns.

Alla medarbetare engagerar sig i det psykosociala och det fysiska arbetsmiljöarbetet och har förutsättningar att samverka i dessa frågor. Chefer inom förvaltningen har ett särskilt ansvar för en god arbetsmiljö som präglas av öppenhet och respekt och medarbetarnas delaktighet. Förvaltningens chefer har en god kompetens inom området arbetsmiljö och arbetar aktivt med det förebyggande, främjande samt rehabiliterande hälsoarbetet. Det systematiska arbetsmiljöarbetet drivs genom samverkan med fackliga organisationer samt alla medarbetare.

Förväntat resultat

Hållbara, hälsosamma och effektiva arbetsplatser. Sjukfrånvaron minskar. Personaltäthetens betydelse för kvalitet och arbetsmiljö beaktas inom förvaltningens verksamheter. Förvaltningen strävar efter att friskvårdsförmåner ska vara likvärdiga och jämställda och främja hälsa och kontinuitet i verksamheterna.

Analys

Nämnden bedömer att arbetsmiljön är hållbar och hälsosam samt främjar samarbete, effektivitet och verksamhetsutveckling.

Arbetet för att stödja friskfaktorer handlar om att skapa förutsättningar för medarbetarna att kunna ta ansvar för sin egen hälsa samt att vara delaktiga i verksamhetsplaneringen. Det hälsofrämjande arbetet erbjuder stöd utifrån individuella behov. Samtliga av hälsans olika dimensioner omfattas.

Det övergripande arbetet innefattar bland annat tydliga roller och förväntningar kopplat till uppdraget genom struktur för delaktighet i verksamhetsplanering och medarbetaråtaganden utifrån verksamhetens mål. I samband med formulering av medarbetaråtaganden har även individuella kompetensplaner upprättats. En möjlighet att påverka sin egen arbetssituation genom olika forum, exempelvis pedagogiska möten, kvalitetsgrupper och miljögrupper. Detta har bidragit till engagemang och gemenskap. Arbetsplatsträffar har genomförts på alla enheter. Arbetsmiljöfrågorna, såväl fysisk som organisatorisk och social arbetsmiljö, är stående punkter på arbetsplatsträffarna.

Ett medarbetarprogram startade under våren 2016 och fortsätter under hösten, vilket innebär en stor satsning på vidareutveckling av medarbetarskap.Handledning erbjuds kontinuerligt i

arbetsgrupper som arbetar nära brukare och klienter. Detta bedöms förebygga stress och främja kompetensutveckling genom ett ömsesidigt lärande inom arbetsgruppen. På vissa enheter erbjuds reflektionstid inom arbetsgruppen vid arbetsdagens slut, i syfte att avlasta och stödja medarbetarna.

Arbetet med att minimera riskfaktorer i arbetsmiljön och säkerställa en god arbetsmiljö samt förebygga sjukfrånvaro har sin utgångspunkt i en arbetsmiljökalender. Där finns styrda aktiviteter för arbetsplatsträffar, samverkansgrupper och förvaltningsgrupp. Detta ger struktur och systematik i arbetet. Nya chefer får utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete samt hur proaktivt arbete inom området bedrivs inom förvaltningen. Arbetsmiljöarbetet sker i dialog mellan chef, medarbetare och skyddsombud. Samtliga enheter har utifrån sina förutsättningar satt mål och ordnat aktiviteter med fokus på hälsosamma och hållbara arbetsplatser.

Utmaningar inom flera verksamheter har dels varit hög personalomsättning dels hot och våldsincidenter. Hög personalomsättning kan i sig utgöra en arbetsmiljörisk, varför detta varit en prioriterad fråga. Förebyggande åtgärder har vidtagits, exempelvis utökad stöd för introduktion av nyanställda genom samordnarfunktioner men också genom särskilt utformad handlingsplan för att ha kapacitet att täcka upp vid vakanser.

Arbetet med sjukfrånvaron har prioriterats i förvaltningen och har omfattat såväl förebyggande som främjande och rehabiliterande insatser. Stadens rehabiliteringsprocess följs. Sjukfrånvarostatistik och rehabiliteringsplaner följs upp månatligen av respektive enhetschef tillsammans med HR. Arbetssätten har gett resultat på framförallt korttidssjukfrånvaron, däremot är långtidssjukfrånvaron fortfarande en stor utmaning som kräver fortsatta insatser för att vända den trend av ökad sjukfrånvaro som syns i hela riket.

Bedömningen är att förvaltningen uppnår målet att arbetsmiljön är hållbar och hälsosam samt främjar samarbete, effektivitet och verksamhetsutveckling. Detta utifrån de förvaltningsövergripande insatserna som genomförts enligt plan, eller kommer genomföras innan årets slut, samt att enheternas arbete utifrån enhetsmålen för arbetsmiljö omfattar samtliga områden i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Undersöka möjligheten att genomföra pilotprojekt med sex timmars arbetsdag för personer anställda dagtid inom hemtjänsten.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Möjligheten att genomföra ett pilotprojekt har undersökts och kan inte genomföras på grund av tecknade kollektivavtal.			

Nämndmål:

Medarbetare och chefer har rätt kompetens för uppdraget

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att fullfölja sitt uppdrag och möta medborgarnas behov har förvaltningen medarbetare och chefer som kan, vill och får förutsättningar att bidra till verksamhetens resultat och utveckling. Det personliga drivkraften och engagemang för uppgiften har stor betydelse. För att kunna bidra behövs uppdaterad, relevant kompetens för uppdraget. Förvaltningen ger förutsättningar för medarbetare och chefer att uppdatera sin kompetens kopplat till uppdraget.

Genom delaktighet och involvering ökar engagemang och förutsättningar för att bidra till verksamhetens resultat och utveckling. Rekrytering och utbildningsinsatser planeras utifrån en treårig personal- och kompetensförsörjningsplan som uppdateras årligen.

Förvaltningens chefer säkerställer att rekrytera personer med kompetens som matchar verksamhetens behov. För att kunna omsätta sin kompetens i praktiken behöver nyanställda en gedigen introduktion och vid behov stöd i form av handledning och mentorskap. Förvaltningen har ett strategiskt och likriktat sätt att arbeta med personal- och kompetensförsörjning. Förvaltningens chefer diskuterar kompetens kopplat till uppdrag i medarbetarsamtalet och alla medarbetare har en kompetensutvecklingsplan.

Förväntat resultat

Medarbetare och chefer med kompetens för sitt uppdrag, bedriver en effektiv verksamhet. Kvaliteten och kontinuiteten i verksamheten säkras.

Analys

Förvaltningen har arbetat aktivt för att medarbetare och chefer ska ha rätt kompetens för uppdraget, detta görs dels genom kompetensutveckling och kompetensbaserad rekrytering. Kompetensutveckling har planerats och genomförts utifrån verksamhetsplaner och medarbetarsamtal, med ett gemensamt ansvar för kompetensutvecklingen.

Förvaltningen har startat en satsning om medarbetarskap och erbjuder månadsanställda medarbetare ett medarbetarprogram motsvarande det ledarskapsprogram förvaltningens chefer tidigare erbjudits. Utbildningsinsatsen fortlöper till och med 2017. Nyanställda medarbetare erbjuds en förvaltningsövergripande introduktionsdag som anordnas halvårsvis. Övriga verksamheter erbjuder verksamhetsspecifika introduktionsprogram och nyanställda chefer en specifik chefsintroduktion. Medarbetare ges möjlighet till kompetensutveckling. Exempelvis flerspråkighet inom förskolan och social dokumentation inom äldre- och funktionsnedsättning. Extra satsningar kopplat till mångfald och mänskliga rättigheter har genomförts för att höja kompetensen inom dessa områden. Enheterna arbetar fortsatt enligt kompetensbaserad rekryteringsmetodik. Chefer erbjuds löpande utbildning i metodiken.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen” genom att alla människor som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter bemöts med respekt utifrån allas lika värde och rättigheter. Utifrån barnkonventionens intentioner arbetar verksamheterna med ett tydligt barnperspektiv. Inom enheten Ekonomiskt bistånd pågår arbete med att i större utsträckning integrera barnperspektivet i verksamhetens arbete.

Chefer har utbildats i barnkonventionen och förskolorna arbetar aktivt med barns inkludering och inflytande. Barn involveras i processer som rör deras vardag och sätts i fokus vid beslut och åtgärder som berör barn enskilt eller i grupp. Minoritetslagstiftningen följs och nationella minoriteter informeras om sina rättigheter. Verksamhetsområdets mål kommer att uppnås helt under 2016. Bedömningen baseras också på att indikatorn prognostiseras uppnås helt samt att även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering						Öka	Öka	2016
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering						Öka	Öka	2016
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering						Öka	Öka	2016
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem						Öka	Öka	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fritidsledare ska erbjudas kompetensutveckling i genus, antirasism och mänskliga rättigheter	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Fritidsledare erbjuds kompetensutveckling i genus, antirasism och mänskliga rättigheter. Kompetensutvecklingen erbjuds internt inom förvaltningen och externt via Rädda Barnen och Fritidsforum.			
  Kommunstyrelsen ska skyndsamt genomföra en översyn i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden samt Stockholms stadshus AB i syfte att säkerställa en ändamålsenlig organisation, process, resursfördelning samt uppföljning för flyktingmottagandet.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Förvaltningen avvaktar översynen men har själv genomlyst rutinerna för återsökning av medel från Migrationsverket och därigenom effektiviserat processerna.			
  Stadsdelsnämnderna ska inventera och succesivt avlägsna exkluderande design inom nämndens ansvarsområde	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden och Micasa AB göra en översyn av behovet och finansieringen av profilboende och intressentboende med olika typer av språklig och/eller kulturell inriktning samt HBTQ-inriktning	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska fortsätta arbetet med att utveckla HBTQ-kompetensen inom skolan och förskolan i samråd med kommunstyrelsens kansli för mänskliga rättigheter samt stadsdelsnämnderna.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Verksamheter och insatser lever upp till mänskliga rättigheter och är fria från diskriminering

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter verkar i enlighet med de mänskliga rättigheterna så att de stärker och ökar individens förmåga att leva ett självständigt liv. Mänskliga rättigheter berör frågor som jämställdhet, normkritik, antirasism, icke-diskriminering och tillgänglighet. När alla bidrar till samhällets utveckling och välfärd måste alla kunna identifiera sig med samhället och dess verksamheter. För nämnden innebär detta bland annat att ett normkritiskt förhållningssätt i all verksamhetsutveckling skapar verksamheter som har legitimitet hos alla.

Medborgarna i stadsdelen har lika möjligheter till god service och insatser av god kvalitet oavsett könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Papperslösa får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Förväntat resultat

Alla som kommer i kontakt med nämndens verksamheter upplever att de bemöts med respekt utifrån att de är lika i värde och har lika rättigheter till ett självständigt liv.

Analys

Ett stadsövergripande program för barns rättigheter och inflytande, HBTQ och jämställdhet kommer att tas fram och fastställas av kommunfullmäktige. Programmet ska ge övergripande vägledning i det ordinarie arbetet med planering och uppföljning. Stadsdelsnämndens kommer att utveckla sitt arbete med mänskliga rättigheter utifrån programmet och vägleda nämndens i att prioritera aktiviteter och indikatorer. I ärenden om ekonomiskt bistånd säkerställs att barnkonventionens intentioner följs i utredningar och beslut där barn är berörda och att dessa överväganden dokumenteras. Förvaltningen deltar i en arbetsgrupp centralt i staden för att implementera arbetsmetoder att få med barnens röst i utredningar om ekonomiskt bistånd. Uppföljning och utveckling av arbetet med BBIC och Signs of Safety sker kontinuerligt för att säkerställa att barnen synliggörs och involveras under utredningen och i insatser. I insatser riktade till vuxna säkerställs barnperspektivet genom att det bland annat finns goda rutiner för informationsöverföring om oro för barn.

Bedömningen är att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under 2016. Dock måste arbetet med att ta fram handlingsplaner och riktlinjer påbörjas.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Kommunfullmäktige kommer att besluta om ett stadsövergripande program för barns rättigheter och inflytande. Programmet ska ge övergripande vägledning och utveckla verksamheternas arbete med barn rättigheter. Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet "Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen" uppnås genom att tillämpa barnkonventionen. Barn får information om konventionen för att öka deras kunskap om sina rättigheter.

Nämnden har gjort olika insatser för att rikta särskilt fokus på flickor. Den nya fritidsgården i Hjulsta har en tjejprofil som innebär särskilda avsatta tider för flickor. De nya möteslokalerna skapar möjlighet för unga och flickor att träffas kring sina egna intressen och utmaningar. I samverkan med Rädda Barnen, ABF och stadsledningskontoret kommer ett särskilt riktat projekt erbjuda unga flickor och pojkar en cirkelutbildning om mänskliga rättigheter. Därutöver har nämnden uppmärksammat Pride veckan genom flaggning. Målet för verksamhetsområdet bedöms att uppnås under 2016. Handlingsplaner och riktlinjer behöver dock tas fram.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska skapa fler träffpunkter för unga. Särskilt fokus ska riktas mot flickor och HBTQ-personer	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Hjulsta fritidsgård invigdes den 31 augusti. Planerna? På Erikslunds parklek har Tjejeverkstad bedrivit verksamhet för flickor i åldern 13-17 år. Samarbete har skett med Hjulsta grundskolas elevhälsoteam och förvaltningens medarbetare inom PPSS samt Stadsmissionens representant för Ung hälsa. En dialog har inletts med fastighetsägaren för "Studenttornet i Tensta" om att etablera en s.k. Tech-gård i enlighet med Ungdomskommissionens studie från 2015. en dialog har också inletts med "Changers Hub" om att etablera social entreprenörskap i området och möjligheterna för start efter årsskiftet. I Blå Huset har planerats och samordnats aktiviteter för enbart tjejer/flickor särskilda dagar i veckan.			
 Utbildningsnämnden, kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska i samarbete ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barn i förskolan har lika möjligheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn är inkluderade och har möjlighet att uppleva den tillfredsställelse det ger att göra framsteg och att få vara en tillgång i gruppen. Förskolorna har ett barnrättsperspektiv och upptäcker tidigt barns olika förmågor och behov för att ge stöd. Utforskande förhållningssätt och stark självkänsla grundläggs.

Förväntat resultat

Barn är, utifrån sina egna förutsättningar, inkluderade.

Analys

Arbetet med att öka barns inkludering och möjlighet till inflytande pågår ständigt. Genom det systematiska kvalitetsarbetet, MoRs (mål- och resultatstyrning), fångas barn inkludering i läroprocesserna.

FN:s barnkonvention ligger till grund för arbetet med barns inflytande eftersom hänsyn till barns bästa alltid ska vara ett fundament i förskolans pedagogiska verksamhet och värdegrund. I den senaste föräldraundersökningen svarade 91 procent av föräldrarna att de upplever att personalen på förskolan bemöter deras barn med respekt och 90 procent uppger att de upplever att deras barn känner sig trygga på sin förskola. Förskolans stödteam har genomfört konsultationer och handledning till förskolans personal.

Nämnden bedömer att arbetssätt och kompetenssatsningar som genomförts bidrar till att inkludera barn och skapa lika möjligheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Informationsöverföring till skolan, om stödinsatser för barn i behov, förenklas för att främja tidiga insatser i skolan.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Övergång förskola-skola genomförs enligt den lokala handlingsplanen			

Nämndmål:

Nämnden lever upp till FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barnkonventionens intentioner uttrycker ett förhållningssätt till barn som sätter barnet i fokus vid beslut eller åtgärder som berör ett enskilt barn eller en grupp barn. Nämnden arbetar aktivt för att alla barn och ungdomar har jämlika uppväxtvillkor. Utgångspunkten är att alla ska ha lika goda möjligheter oavsett förutsättningar. Alla tillämpliga delar av Barnkonventionen genomsyrar all verksamhet som berör barn direkt eller indirekt. Barn har kännedom om sina rättigheter. Det finns ett tydligt barnperspektiv inom socialtjänsten i alla insatser och utredningar där barn berörs oavsett om utredning eller insatsen avser barnet eller den vuxne. Barn har rätt till en aktiv och meningsfull fritid. I ansökningar om ekonomiskt bistånd beaktas därför barns behov av fritidsaktiviteter som inte ryms inom riksnormen. Samverkan mellan socialtjänsten och förskolan är god så att barn som misstänks fara illa uppmärksammas tidigt och ändamålsenliga insatser sätts in. Insatser som skapar förtroende hos familjen blir verkningsfulla.

Förväntat resultat

Varje barn får sina rättigheter tillgodosedda.

Analys

Stadsledningskontoret arbetar med att ta fram ett stadsövergripande program för barns rättigheter och inflytande. Programmet ska fungera som övergripande vägledning i det ordinarie arbetet med planering och uppföljning. Programmet ska vägleda nämndens arbete med att prioritera aktiviteter och indikatorer. Barn får kännedom om sina rättigheter och får möjlighet att medverka vid beslut som rör den egna personen inom socialtjänsten och skolhälsovården. Evidensbaserade metoder som BBIC och Signs of Safety är verktyg som används för att säkra att barnets röst hörs i utredningar samt beaktas vid val av insatser. Fokus är samtalsmetoder, arbetssätt och bemötande som ökar barns delaktighet samt att stötta föräldrarna att bättre möta och tillgodose sina barns behov. Metoder och verktyg som uppmuntrar barns delaktighet används inom öppenvårdsinsatserna. I handläggningen av ekonomiskt bistånd använder man barnhandboken för att synliggöra barnen i besöken, bedömningarna och besluten. Barn till missbrukare uppmärksammas och erbjuds stödgrupper. Förskolornas planer mot kränkande behandling bygger på FN:s barnkonvention. Förskolan samverkar med socialtjänsten för kunskapsutbyte så att barn som misstänks fara illa uppmärksammas tidigt och ändamålsenliga insatser kan sättas in.

Nämnden bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under 2016. Handlingsplaner och riktlinjer behöver tas fram.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barn och ungdomar vet var de ska vända sig när de har klagomål om vård, insatser eller placeringar.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Arbetssätt och verktyg anpassas så att barn och ungdomars röster blir hörda vid beslut och utformningen av insatser och placeringar. Arbetet pågår med att införskaffa kunskap och material för att ytterligare integrera innehållet i FN:s barnkonvention i arbetssätten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet "Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld" genom att öka insatserna mot diskriminering och arbeta förebyggande mot våld i nära relationer, sexuellt våld och hatbrott. Individer som lever i våld i nära relation har genom arbetsgruppen relationsvåldsteamet tillgång till insatser av god kvalitet och professionellt bemötande. Barn som utsatts för eller bevittnat våld uppmärksammas och prioriteras.

Nämnden bedömer målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt under 2016. Bedömningen grundar sig på att samtliga indikatorer prognostiseras uppnås helt. Även samtliga nämndsmål prognostiseras uppnås helt. Utifrån nämndens ansvarsområde motarbetas otryggheten, risken är dock att målet inte kommer att uppnås i sin helhet under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				126 st		100 st	tas fram av nämnden	2016
Analys Hittills i år har 45 individer sökt stöd hos relationsvåldsteamet samt de som fått rådgivning av teamet. Målvärdet förväntas uppnås.								

Nämndmål:

Ingen behöver leva i en relation där individen utsätts för våld

 Uppfylls helt

Beskrivning

I alla möten med socialtjänsten finns beredskap att fånga upp en våldsutsatt persons behov. Kunskapen om genus, normkritik och antirasism är hög och medvetenheten om våldets uttryck och konsekvenser är stor. Medarbetare inom Individ och familj är välutbildade om genus, HBTQ, normkritik och antirasism.

Den som söker hjälp får ett professionellt bemötande. Den som är utsatt för våld i nära relation har tillgång till insatser av god kvalitet som är anpassade efter den enskildes behov. Barn som lever med våld i nära relation får sina behov tillgodosedda. Barnets situation följs upp kontinuerligt särskilt vad gäller boendeförhållanden, tillgång till förskola/skola och hälso- och sjukvård. Den som brukar våld mot personer i en nära relation har tillgång till insatser av god kvalitet. Samarbetet med kvinnojourer stärks och utvecklas.

Förväntat resultat

Socialtjänsten erbjuder fler våldsutsatta stöd och hjälp.

Analys

Personer som lever i våld i nära relation har genom arbetsgruppen relationsvåldsteamet tillgång till insatser av god kvalitet och professionellt bemötande. Barn som utsatts för eller bevittnat våld uppmärksammas och samverkan med enheten barn och ungdom finns upparbetad. Våldsutsatta barn och ungdomar prioriteras i insatser, såsom exempelvis behandlingsstödet Tryggare barn hos familjestödsenheten. Nätverket med representanter från olika verksamheter syftar till att sprida och öka kunskapen om relationsvåld. Relationsvåldsteamet har beviljats projektmedel och kommer att undersöka arbetsmetoder och insatser riktade till män. Antalet invånare i kontakt med relationsvåldsteamet ökar stadigt varför målet förväntas uppnås under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla arbetet med våld i nära relationer.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Förvaltningen har ett nätverk med representanter från olika verksamheter i syfte att sprida och öka kunskapen om relationsvåld. Relationsvåldsteamet har beviljats projektmedel och kommer att undersöka arbetsmetoder och insatser riktade till män.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Stockholm är en tillgänglig stad för alla” genom att verka för alla invånares rätt till delaktighet och tillgänglighet. Medarbetare utbildas i frågor om bemötande och intersektionalitet. Stockholms stads bemötandeguide och program för delaktighet efterlevs. Brukare blir väl bemötta, får insatser av god kvalitet, är delaktiga och har inflytande över sina insatser. Metoder utvecklas för att förenkla för brukare att svara på den årliga brukarundersökningen, genom detta höjs svarsfrekvensen och med det resultatets säkerhet. Handlingsplaner har upprättats över de områden i brukarundersökningen där resultatet varit mindre bra.

Förebyggande stöd finns för brukare och närstående. Anhörigstöd utformas enligt Stockholms stads program för stöd till anhöriga och anordnas i olika former anpassade utifrån behovet.

Sammanfattningsvis grundar sig bedömningen också på att samtliga indikatorer prognostiseras uppnås helt samt att även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				87 %		90 %	88%	2016
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				75 %		79 %	76 %	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				63 %		63 %	tas fram av nämnden	2016
  Andel personer som upplever att de varit delaktiga i upprättandet av genomförandeplaner						80	Fastställt 2016	2016
  Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				74 %		75 %	tas fram av nämnden	2016
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				94 %		94 %	90 %	2016
  Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				84 %		89 %	89 %	2016
  Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		90 %	89 %	2016
  Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				80 %		89 %	89 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska bygga bort enkelt avhjälpbara hinder	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldre- och socialnämnden göra en översyn av behovet av äldreboende för personer som bor i gruppboende enligt LSS	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning får insatser av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stödet till personer med funktionsnedsättning är av god kvalitet och biståndsbedömningen är likvärdig över staden. Verksamheten är grundad på respekt för den enskildes rätt till självbestämmande, inflytande och integritet. Målsättning är att insatserna tillgodoser den enskildes individuella behov utifrån helhetssyn, där fritids- och kulturella behov ingår. Ökad självständighet uppnås.

Möjligheten till sysselsättning för personer med psykisk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning förbättras. Fokus ska vara sysselsättning som utgår från den enskildes individuella behov. Fortsatt prioritet på boendefrågorna och boendestödsinsatserna. Stadens handlingsplan för utveckling av socialpsykiatri utgör grunden för vad som behöver genomföras för att säkerställa en positiv utveckling av socialpsykiatri. Av central betydelse är insatser som motverkar psykosocial ohälsa.

Kvalitetsfaktorer som bland annat kompetens, bemanning och kontinuitet följs upp. Kompetens kring bemötandefrågor ur ett intersektionellt perspektiv är centralt för att kunna ge ett bra stöd (förståelse för hur olika normer samverkar). Frågorna utvecklas och sprids i organisationen.

Förväntat resultat

Utifrån helhetssyn får personer med funktionsnedsättning sina individuella behov och önskemål tillgodosedda. Den enskildes självständighet ökar. Alla som har boende med särskild service har individanpassade aktiviteter.

Analys

Verksamheterna arbetar hälsobefrämjande och brukare inom daglig verksamhet och sysselsättning har haft möjlighet att utöva fysisk aktivitet utifrån eget intresse och förutsättning. Detta har resulterat i att samtliga brukare har friskvårdstimme och deltar i någon form av fysisk aktivitet varje vecka. Under perioden har även en idrottsdag med syfte att inspirera till olika idrottsaktiviteter genomförts.

Den så kallade "delaktighetsslingan" är en arbetsmetod som tillämpas för att ta reda på om brukare inom daglig verksamhet och sysselsättning får möjlighet att uttrycka sina åsikter och ha inflytande.

Beställarenheten har gett brukarna information på ett sådant sätt att den enskildes förväntningar överensstämmer med beslutets verkställighet. För att få en likvärdig och könsneutral biståndshandläggning används alltid bedömningsinstrumentet DUR i utredningarna. Samordnad individuell plan, SIP, har upprättats när flera huvudmän ansvarar för insatser och behov av samordning finns.

Under perioden har ett arbete med temat mångfald startat, vilket kommer att bidra till en ökad medvetenhet om inkludering och intersektionalitet. Arbetet omfattar alla anställda inom avdelningen. Verksamheterna har utsett mångfaldsombud som ingår i fokusgrupper, dessutom anordnas föreläsningar i ämnet. För att kunna möta kommande behov och vägleda brukare i digital teknik deltar avdelningens samtliga medarbetare i kompetensutveckling inom projektet "Digit".

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning har inflytande och är delaktiga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Personer som har insatser för funktionsnedsatta har inflytande och är delaktiga. Att öka delaktighet och inflytande är prioriterat i verksamheterna. Kunskap och metoder för att delaktigheten i handläggningen och genomförandet av insatser vidareutvecklas. Personer som har insatser för funktionsnedsatta har förutsättningar att ha ett direkt inflytande i planeringen och i genomförandet av insatsen. Brukarens inflytande ökar. Fortsatt utvecklingsarbetet med att stärka barnperspektivet i handläggningen för barn med funktionsnedsättning. Metoder kring brukarundersökningar vidareutvecklas, så att fler personer med funktionsnedsättning kommer till tals.

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning och deras företrädare har inflytande och är delaktiga i handläggningen och i genomförandet av insatsen. Personer som har insatser för funktionsnedsatta har en aktuell genomförandeplan för beviljade insatser och den löpande sociala dokumentationen är tillräcklig, väsentlig och korrekt.

Analys

Handläggarnas utredningsinstrument DUR säkerställer barnperspektivet och ökar den enskildes möjlighet till inflytande och delaktighet under utredningsprocessen. Beviljade insatser följs upp årligen.

Brukarna har stort inflytande över insatsernas genomförande. Genomförandeplaner har upprättats och följs upp minst en gång per år tillsammans med brukaren, stödperson och legal ställföreträdare. Stickprovskontroller har gjorts för att säkra att genomförandeplanerna är upprättade, aktuella och fyller kraven på innehåll samt att den sociala dokumentationen är tillräcklig, väsentlig och korrekt.

Delaktighetsmodellen har använts för att ge brukarna möjlighet att påverka verksamhetens innehåll. Brukarnas inflytande över genomförandeplanen följs upp på teammöten. Olika forum finns för att säkerställa brukarnas möjlighet till delaktighet såsom boråd och brukarråd samt husmöten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Deltagarna i daglig verksamhet ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnden samarbetar med arbetsmarknadsnämnden i syfte att visa vägar till arbete	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning har tillgänglig miljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Enkelt avhjälpna hinder ska tas bort, för att öka den fysiska tillgängligheten. I tillgänglighetsbegreppet ingår fler omgivningsfaktorer än den fysiska som kan orsaka hinder i den omgivning som brukaren lever och verkar i. Det handlar om sociala och attitydsmässiga faktorer såsom att bli bemött med kunskap och respekt. Funktionshindersrådets roll ska stärkas och de ska tidigt engageras i planprocessen (bostäder) för att påverka beslut från början. Att kommunicera med staden eller utnyttja e-tjänster ska vara lika god som hos övriga medborgare. Personer med funktionsnedsättningar ska på ett enkelt sätt kunna kommunicera med Stockholms stad. Stadens webbplats ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Förväntat resultat

Målen i programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning uppnås. Personer med funktionsnedsättning kan enkelt kommunicera med Stockholms stad.

Analys

Målen i programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning kommer att nås under året.

Alla brukare i bostad med särskild service har en namngiven stödperson. Stödpersonen tillgodoser brukarens behov av personligt stöd för kommunikation och information. Stödet har resulterat i att brukarnas delaktighet har ökat i vardagsplaneringen.

Verksamheterna har använt delaktighetsmodellen samt har haft olika forum för att säkerställa brukarnas delaktighet och inflytande. Deltagande på daglig verksamhet upp till 67 år erbjuds vid behov och önskemål. Beställarenheten arbetar aktivt med det goda bemötandet, vilket är ett återkommande tema för handledning och metodutveckling. Brukaren har getts möjlighet till inflytande och delaktighet i utredning och val av insatser. Handläggarna har vid varje utredningstillfälle informerat muntligt och skriftligt om utbud och rådande valfrihet. Stadens aktuella informationsmaterial och information om Jämför Service har lämnats. Opartiskt stöd vid val av utförare erbjuds vid behov. I utredningen antecknas att information givits om valfrihetssystemet.

Auktoriserad tolk har använts när brukaren inte behärskar svenska språket. Alla brukare har en namngiven handläggare och alla handläggare har egna telefontider och utöver detta finns en mottagningstelefon bemannad dagligen. Information finns tillgänglig för personer med finska som modersmål.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Behovet av olika anpassade boendeformer för personer med funktionsnedsättning inventeras 1 gång per år.	2016-01-01	2016-12-31	
 Personer med funktionsnedsättning får tydlig information om anpassade boendeformer.	2016-01-01	2016-12-31	
 Personer med funktionsnedsättning får tydlig information om hur ansökan om bostadsanpassning går till.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Tillgång till förbyggande stöd finns för personer med funktionsnedsättning och deras närstående

 Uppfylls helt

Beskrivning

Informations- och stödinsatser på finska finns utifrån bestämmelserna om finska förvaltningsspråket. Anhörigstödet är förebyggande, flexibelt och av god kvalitet. Förvaltningen utformar insatserna utifrån behoven hos både personer med funktionsnedsättning och närstående.

Förväntat resultat

Närstående upplever att anhörigstödet är varierat och personligt utformat. Utifrån målgruppens behov och önskemål arrangeras olika former av stöd.

Analys

Anhörigstödet är flexibelt, individuellt anpassat och könsneutralt. Anhörigkonsulenten har under perioden haft vägledande samtal för att stötta närstående samt i olika sammanhang informerat om vilket anhörigstöd som finns att tillgå.

Anhörigkonsulenten har anordnat gemensamma aktiviteter såsom anhörigcirkel och anhörigcafé, bedrivit uppsökande verksamhet, informerat och erbjudit enskilda samtal med närstående per telefon, via hembesök eller på medborgarkontoret. Genom anhörigkonsulentens olika verksamheter och via de olika samarbetsytorna samt de utbildade anhörigombuden erbjuds en god möjlighet till individuellt anpassat anhörigstöd. Information finns för personer med finska som modersmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Arbetsformer för att öka delaktighet, inflytande och social sammanhållning utvecklas och olika metoder för medborgardialoger tas fram. Under våren har ett flertal dialoger med olika målgrupper genomförts. Ett strategiskt demokratiarbete pågår med fokus på att vidareutveckla samarbetet med det civila samhället för att därigenom nå personer och grupper i stadsdelen

som idag saknar viktig samhällsinformation. Prioriterade grupper är förstagångsväljare och nyanlända. Förskolan arbetar aktivt med att involvera vårdnadshavarnas i sina barns utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Verksamhetsområdsmålet kommer att uppnås helt under 2016. Sammanfattningsvis grundar sig bedömningen också på att samtliga indikatorer prognostiseras uppnås helt samt att även underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare med boendestöd som anser att de har inflytande över det stöd de får av sina boendestödjare.						88 %	fastställs 2016	2016
Analys I tertialrapport 2 rapporteras en prognos, indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel brukare på stadens gruppboenden som anser att de har inflytande över det stöd de får.						88 %	fastställs 2016	2016
Analys I tertialrapport 2 rapporteras en prognos, indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel vårdnadshavare till barn i förskolan som anser att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten						80 %	82%	2016
  Andel äldre med hemtjänst som anser att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras						85 %	86%	2016
Analys I tertialrapport 2 rapporteras en prognos, indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna initiera en satsning för att stärka ungas organisering och öka kunskaperna om mänskliga rättigheter.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Förvaltningen har genomfört ett flertal aktiviteter för att stärka ungas organisering.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram förslag på hur det civila samhället kan stärkas, med särskilt fokus på ytterstaden och kvinnors organisering, samt bidra till att förutsättningar skapas för att det civila samhället kan göras delaktigt i stadens utveckling, i enlighet med det arbete som pågår inom ramen för den sociala hållbarhetskommisionen	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utarbeta lokala utvecklingsprogram i samverkan med invånare och i samarbete med stadens övriga nämnder och styrelser	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Demokratin stärks och medborgarna har inflytande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ett demokratiskt hållbart samhälle bygger på rätten och möjligheten att i dialog göra sin röst hörd. Allas röst är lika viktig för stadsdelsutvecklingen oavsett hur röstlängden ser ut i stadsdelen. Med alla avses såväl enskilda medborgare som organiserade aktörer. Arbete med medborgardialog och medborgarbudget stärker möjligheten till inflytande. För att förbättra dialogen med medborgarna och öka medborgarnas förtroende för stadsdelsnämndens verksamheter är det av största vikt att stadsdelsnämnden kan flytta till ett nytt förvaltningshus i Tensta. Nämnden verkar för att påskynda detta.

Det civila rådet är en samverkansmodell mellan civila samhället och förvaltningen. Målsättning är att höja valdeltagandet i stadsdelen samt ge möjlighet för de boende att påverka sin närmiljö. Rådet stärker föreningslivets roll som dialogpart för medborgarna.

Civila rådet har inte mandat att förändra beslut som sker i stadsdelens demokratiska system men ska verka som ett forum för utbyte av erfarenheter och synpunkter kring specifika frågor. De frågor som behandlas i rådet förs vidare till förvaltningen för inspel till nästkommande nämndmöte. Civila rådet är därmed vägledande men inte styrande för verksamheten. Återkoppling till civila rådet sker genom redovisning av de diskussioner och beslut som tagits på nämnden vad gäller aktuella frågor som rådet fört vidare till nämnden. I nämndens verksamheter har brukarna stort inflytande över verksamhetens utformning och innehåll. Utredningsprocessen är transparent och brukaren är delaktig i utredning, val av insats och genomförande.

Förväntat resultat

Medborgarna upplever att de kan påverka vad som sker i stadsdelen. Den som har insatser från förvaltningen upplever att den har insyn och är delaktig. Valdeltagandet ökar.

Analys

Stadsdelsnämnden har i demokratiarbetet prioriterat mötesplatser för att öka inflytandet. Två fasta mötesplatser har etablerats för invånare att boka kostnadsfritt för dialog, möten och aktiviteter. Planering för invigning pågår. Vidare har stadsdelsnämnden varit representerad vid marknader och event med demokratitorg med fokus på att informera och stimulera

invånarna att skriva medborgarförslag. Även medborgarkontoret har bedrivit en kampanj för att informera om hur man kan påverka sin närmiljö genom medborgarförslag. Resultatet av detta är att inkomna medborgarförslag till nämnden har ökat markant. Inför Tensta Marknad pågår planeringsarbete för ett större demokratitorg med aktiviteter för dialog med politiker och tjänstemän.

Förutsättningar för att arbeta med medborgarbudget fortgår liksom framtagande av en utbildning till föreningar för att stärka demokrati och jämställdhet. Vidare pågår arbetet med att ta fram en extern kommunikationsplan. Medborgardialoger som genomförs kontinuerligt inom olika verksamhetsområden har blivit ett naturligt inslag i arbetet. Stadsdelsnämnden bedömer att demokratiarbetet ligger i fas med vad som kan förväntas under andra kvartalet.

För att öka tillgängligheten gentemot invånarna är det ytterst angeläget att ett nytt förvaltningshus byggs i Tensta. Nämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att påskynda denna process.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Arrangera Nationaldagsfirande i samverkan med civilsamhället	2016-01-01	2016-08-31	
▶	Inom ramen för demokrati uppdraget startas utbildning för föreningar med syfte att stärka demokrati och jämställdhet	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Medborgarbudget införs på försök.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Stadsdelsnämnden deltar på Tensta marknad med Demokratitorget.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Ta fram en extern kommunikationsplan.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Tre medborgardialoger hålls i stadsdelen.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Utveckla brukarmedverkan, delaktighet och dialog med barn och ungdomar. (IOF)	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Förskola och föräldrar/vårdnadshavare samverkar förtroendefullt för att främja barns utveckling och lärande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Föräldrar/vårdnadshavare har delaktighet och inflytande i verksamheten och erbjuds goda former för samverkan. Förskolorna är tydliga i fråga om mål och innehåll vilket ger föräldrar/vårdnadshavare möjlighet till påverkan inom ramen för de kommunala och nationella målen. Förskolan är ett stöd för familjer i deras ansvar för barnets fostran, utveckling och växande enligt förskolans uppdrag.

Förväntat resultat

Föräldrar/vårdnadshavare har ett nära och förtroendefullt samarbete med förskolan och möjlighet att påverka. Föräldrar/vårdnadshavare har kunskap om förskolans ramtider och om rätten till barnomsorg när förskolan har stängt.

Analys

Förskolorna erbjuder föräldrar samverkan genom olika mötesforum, såsom information om verksamheten och det enskilda barnet. Samverkan sker också genom; den dagliga kontakten, introduktionssamtal med föräldrarna gällande förskolans mål och innehåll och för att förstå vad föräldrarna har för förväntningar på förskolan.

I resultatet från årets förskoleundersökning, upplever vårdnadshavare i sin helhet mer nöjda med samverkan mellan förskola och hem. 85 procent av föräldrarna är också nöjda med den information de får om förskolans mål och arbetssätt. En del förskolor ska utifrån sina resultat förändra och pröva nya mötesformer. Syftet är att möta föräldrars förväntningar ännu tidigare och på det sättet etablera ett gott samarbete med föräldrarna. Nämnden bedömer att förskola, vårdnadshavare och skola samverkar förtroendefullt för att främja barns utveckling och lärande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

● Uppfylls helt

Analys

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ”Offentligt upphandling utvecklar staden i hållbar riktning” kommer uppnås genom att all upphandling utgår från stadens upphandlingspolicy och att det ställs höga krav på att utförare och leverantörer bidrar till god kvalitet, hållbarhet och jämlikhet. Nämnden deltar i flera stadsövergripande upphandlingar. Kompetens har rekryterats i form av upphandlare. Projektet effektiva inköp har sätts. Projektet innebär att beställningar kan göra elektroniskt direkt i en inköpsmodul. Beställningen godkänns och under förutsättning att rätt mängd levereras så går betalningen direkt utan ordinarie fakturaflöde. Mål för andel elektroniska inköp har fastställts i samband med tertiärrapport 2. Sammanfattningsvis grundar sig bedömningen på underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elektroniska inköp					50 %	50 %	Tas fram av nämnden	Tertiär 2 2016
Analys E-handel startades i maj 2016.								

Nämndmål:

Kvalitet, samt social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet är i fokus vid upphandling

 Uppfylls helt

Beskrivning

All upphandling genomförs i enlighet med stadens upphandlingsprogram och ILO: s (FN:s fackorgan för arbetslivsfrågor) kärnkonventioner respekteras. Det ställs relevanta krav på exempelvis bemanning och utbildningsnivå bland personalen när förvaltningen handlar upp verksamhet. De anställdas rättigheter värnas och utvecklas genom att sträva efter att erbjuda jobb till långtidsarbetslösa eller utbildning och praktik till studerande. Som princip ställer förvaltningen samma krav på upphandlad verksamhet som på sina egna verksamheter, exempelvis när det gäller antidiskrimineringskrav samt miljö- och klimatkrav. De krav som ställs på en huvudleverantör gäller även för underentreprenörer. Förvaltningens inköpsprocesser anpassas till stadens regler om elektroniska inköp under året.

Förväntat resultat

Kvaliteten i de upphandlade verksamheterna är god.

Analys

Målet kommer att uppnås helt under 2016. Bedömningen grundar sig på att den interna stödfunktionen är bemannad, att det finns riktlinjer för upphandlingsverksamheten som är framtagna av stadsledningskontoret och att kartläggning av de planerade upphandlingarna som bäst pågår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I varje upphandling ställs frågan om produkten innehåller ämnen som ingår i EU:s kandidatlista	2016-01-01	2016-12-31	

Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar

Uppföljning av driftbudget

Ekonomi

Stadsdelsnämnden bidrar till måluppfyllelsen genom att styra resurser med syftet att göra rätt saker och åstadkomma önskat resultat. Prioritera och följa upp att tydliga och konkreta resultatförväntningar uppnås är viktiga inslag i styrningen och uppföljningen.

Budgetförutsättningar

Stadsdelsnämndens har av kommunfullmäktige en tilldelats en driftbudget för 2016 på netto 1 094,8 mnkr. Det är en ökning på 0,8 mnkr som nämnden fått i samband med tertialrapport 1. 0,3 mnkr för inköp av klimatsmarta vilmadrasser för en giftfri förskola samt 0,5 mnkr för ökade saneringskostnader för evakuering av eu-emigranter. Driftsbudgeten fördelas till

stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Stadsdelsnämnden ska hålla budget och vid behov göra omfördelningar för att möta befarade underskott.

Prognos för det ekonomiska utfallet är i enlighet med staden regler alltid efter åtgärder och inklusive inarbetade kostnadseffektiviseringar.

Uppföljning av driftbudget

Nämnden har två verksamheter där budgeten har justerats i efterhand. Dessa är förskola och omsorg för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen prognostiserar prestationsjusteringar med en minskad budget om 8,4 mnkr. Detta beror främst på minskat barnantal jämfört med tilldelad budget.

I följande tabell redovisar en årsprognos för nämndens olika verksamhetsområden jämfört med den av nämnden beslutade budgeten, beräknade budgettillskott med anledning av prestationsförändringar, resultatenheternas resultatöverföringar och beräknad avvikelse efter resultatöverföringar.

Det prognostiserade utfallet för tertialrapport 2 är en budget i balans efter resultatöverföring. Före resultatöverföring redovisas ett överskott om 3,0 mnkr.

Verksamhetsområde	Netto- budget	Budget- just	Presta- tioner	Just budget	Prognos utfall	Avv
Nämnd och administration	41,6	0,0		41,6	30,5	11,1
Individ- och familjeomsorg	161,8	0,0		161,8	161,0	0,8
Stadsmiljöverksamhet	8,9	0,0		8,9	8,9	0,0
Förskoleverksamhet	280,6	0,0	-15,6	265,0	263,4	1,6
Äldreomsorg	232,5	0,0		232,5	240,7	-8,2
Funktionsnedsättning	184,8	0,0	7,2	192,0	195,4	-3,4
Fritid och kultur	38,7	0,0		38,7	38,7	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	22,4	0,0		22,4	22,4	0,0
Ekonomiskt bistånd	118,6	0,0		118,6	117,5	1,1
Summa	1 089,9	0,0	-8,4	1 081,5	1 078,5	3,0
Kapitalkostnader - stadsmiljö	5,0	0,5		5,5	5,5	0,0
Totalt	1 094,9	0,5	-8,4	1 087,0	1 084,0	3,0
Ingående fond						9,6
Utgående fond						-12,6
Avv efter resultatöverföring						0,0

Förvaltningens prognostiserade nettobudget är 1 094,9 mnkr. Förvaltningen har en ingående resultatfond om 9,6 mnkr varav 1,7 mnkr finns inom individ- och familjeomsorgen och 1,8

mnkr inom förskolan samt 6,1 mnkr inom funktionsnedsättning.

Den utgående resultatfonden är totalt 12,6 mnkr. Här följer en redovisning av lämnad prognos för respektive verksamhetsområde mer detaljerat.

Nämnd och administration

Nämnd och administration	Netto-budget	Budget-just	Just budget	Prognos utfall	Avv
Nämnd och administration	41,6		41,6	30,5	11,1
Totalt:	41,6	0,0	41,6	30,5	11,1

Verksamheten visar en positiv budgetavvikelse om 11,1 mnkr. Det är en försämring jämfört med tertialrapport 1 med 1,4 mnkr. 9,0 mnkr av avvikelsen är buffert reserverade för oförutsedda kostnader för placeringar inom individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt äldreomsorg utifrån gällande behov. 1,0 mnkr är ej ännu använda medel för EU projekt samt resterande 2,3 mnkr är vakanser. Medborgarkontoret prognoserar ett underskott om 1,2 mnkr på grund av handledning samt ersättning av personal med interimslösning.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg	Netto-budget	Budget-just	Just budget	Prognos utfall	Avv
Verksamhetsledning mm	5,7		5,7	6,4	-0,7
Barn, ungdom och familjer	104,1		104,1	102,6	1,5
Missbruk vuxna	29,7		29,7	32,3	-2,6
Socialpsykiatri	22,3		22,3	19,7	2,6
Totalt:	161,8	0,0	161,8	161,0	0,8
Ingående fond					1,7
Utgående fond					-1,7
Avv efter resultatöverföring					0,8

Verksamheten visar en positiv budgetavvikelse om 0,8 mnkr efter resultatöverföring vilket är en förbättring mot tertialrapport 1 med 2,4 mnkr. Ledningens prognos är ett underskott om 0,7 mnkr beroende på interimslösning på avdelningschefsnivå under första tertialet.

Barn och ungdom

Barn och ungdom prognostiserar ett utfall på 1,5 mnkr i överskott mot budget. Detta beror på att extra generalschablon för ensamkommande flyktingbarn om 4,8 mnkr inkommit. Jämfört med tertialrapport 1 förbättras resultatet med 3,0 mnkr. Under sommaren har antalet placeringar ökat främst på HVB hem.

Missbruk

Missbruk prognostiserar ett underskott om 2,6 mnkr till följd av boendeplaceringar på grund av stängning av Solvalla camping. Det är en försämrad prognos på 0,4 mnkr jämfört med tertialrapport 1. I samband med tertialrapport 1 ansöktes om extra medel för detta men kommunstyrelsen avslog ansökan.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatri prognostiserar ett överskott om 2,6 mnkr utifrån att placeringar gått från socialpsykiatri till funktionsnedsättning även extra medel har utfördelats för PRIO insatser på totalt 1,5 mnkr. Prognosen är en förbättring med 0,2 jämfört med tertialrapport 1

Resultatenhet

Bromstengården är helt intäktsfinansierad och är verksamhetsområdets enda resultatenhet. Bromstengårdens har en resultatfond om 1,7 mnkr.

Stadsmiljö

Stadsmiljö- verksamhet	Netto- budget	Budget- just	Just budget	Prognos utfall	Avv
Verksamhets- ledning	0,8		0,8	0,8	0,0
Parker	7,6		7,6	7,6	0,0
Totalt:	8,4	0,0	8,4	8,4	0,0

Verksamheten visar ingen avvikelse jämfört med budget. Prognosen är den samma som i tertialrapport 1.

Förskola

Förskole- verksamhet	Netto- budget	Budget- just	Presta- tioner	Just budget	Prognos utfall	Avv
Beställare inkl ledning	47,6		-15,6	32,0	32,0	0,0
Utförarenhet (resultatenhet)	233,0			233,0	231,4	1,6
Totalt:	280,6	0,0	-15,6	265,0	263,4	1,6
Ingående fond						1,8
Utgående fond						-3,4
Avv efter resultatöverföring						0,0

Verksamheten prognostiserar liksom i tertialrapport 1 en budget i balans efter resultatöverföring. Beställare inklusive ledning prognostiserar en budget i balans. Resultatenheterna prognostiserar ett överskott före resultatdispositioner om 1,6 mnkr för att ersätta negativa resultatfonder från 2015. Enligt den senaste statistiken, i augusti, för antalet inskrivna barn är 1 758 förskolebarn, varav 961 små och 799 stora barn. Av dessa går två på allmän förskola. Prestationerna har minskat mer än förväntat och återredovisningen till kommunstyrelsen har ökat med 1,5 mnkr jämfört med tertialrapport 1.

Utförarenheterna

Förskolan har sju resultatenheter. Resultatenheterna prognostiserar sammantaget ett budgetöverskott om 1,6 mnkr efter resultatöverföring. Detta för att täcka underskott från 2015.

Äldreomsorg

Äldreomsorg	Netto- budget	Budget- just	Just budget	Prognos utfall	Avv
Beställare inkl ledning	207,4		207,4	207,4	0,0
Utförarenhet (ej resultatenhet)	25,1		25,1	33,3	-8,2
Totalt:	232,5	0,0	232,5	240,7	-8,2

Verksamheten visar en negativ budgetavvikelse om 8,2 mnkr. Det är en försämring jämfört med tertialrapport 1 om 0,8 mnkr. Beställare inklusive ledning prognostiserar en budget i balans. Inom hemtjänst och vård och omsorgsboenden finns osäkerhet avseende utfallet för året. Dock kostar i dagsläget Tensta servicehus 9,5 mnkr att driva på helårsbasis vilket ingår i årets fastställda budget. På servicehuset finns det 32 boende. Av dessa har endast 24 insatser via hemtjänst, övriga klarar sig själva. Fem brukare har behov av sjuksköterska en gång per vecka. Den totala kostnaden per boende är 0,3 mnkr om fördelning görs på de 32 boenden. Det är jämförbart med vad ett vård och omsorgsboende skulle kosta på halvårsbasis. Vård- och omsorgsboendena inom förvaltningens entreprenader genererar till följd av tomgångshyror ett underskott om närmare 0,4 mnkr. Inom Kavat vård AB i Tensta finns idag tio tomma platser och inom Bräcke Diakoni i Bromsten finns två tomma platser. Efterfrågan, utifrån valfrihetssystemet inom vård- och omsorgsboende, är obefintlig till platserna i Tensta men något bättre till Bromsten

Utförarenheterna

Utförarenheterna prognostiserar ett budgetunderskott om 8,2 mnkr. Budgetunderskottet tillhör främst hemtjänsten Spånga. Det har varit svårt att rekrytera kompetenta sommarvikarier till verksamheten Hemtjänsten Spånga Tensta. Flera av vikarierna har avvikit från sina uppdrag genom att inte komma till planerade arbetspass, mycket korttidsfrånvaro är några av de problem som visats under sommaren. Det har medfört att ordinarie medarbetare arbetat på övertid samt att sjuklöner även för vikarier belastat budgeten. Arbetet med att anpassa volymen medarbetare utifrån beställda volymer av timmar och insatser fortlöper. En neddragning av antalet medarbetare sker utifrån riktlinjer och rutiner vilket kommer få genomslag inför 2017.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning	Netto-budget	Budget-just	Prestationer	Just budget	Prognos utfall	Avv
Beställare inkl. ledning	184,8		7,2	192,0	197,7	-5,7
Utförarenhet (resultatenhet)	0,0			0,0	-3,7	3,7
Utförarenhet (Ej resultatenhet)	0,0			0,0	1,4	-1,4
Totalt:	184,8	0,0	7,2	192,0	195,4	-3,4
Ingående fond						6,1
Utgående fond						-7,5
Avv efter resultatöverföring						-4,8

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 3,4 mnkr före resultatöverföring. Det är en förbättring med 0,1 mnkr jämfört med tertialrapport 1. Efter resultatöverföringar redovisas ett underskott om 4,8 mnkr. Beställarenheten prognostiserar 5,7 mnkr i underskott. Underskottet beror på ökade kostnader för personer med omfattande och komplexa behov från andra stadsdelsförvaltningar, initialt anvisade till boende i LSS gruppboende i förvaltningen, men där andra mer omfattande psykiatriska svårigheter framkommit och behov av annan boendeform (ej inom LSS) behövs i stället. Det faller då utanför ersättning genom bedömningskansliet.

Utförarenheterna

Resultatenheterna Daglig verksamhet och Bostad med särskild service visar tillsammans ett budgetöverskott om 3,7 mnkr. Restaurangerna som drivs av Fridagruppen prognostiserar ett budgetunderskott om 1,4 mnkr vilket till huvudsak är restaurangen på Tensta servicehus. Översyn görs av anställningar samt kosthåll. Restaurangen i Tensta servicehus har extremt lite besök. I maj månad såldes endast fem luncher per vardag.

Barn, kultur och fritid

Barn, kultur och fritid	Netto-budget	Budget-just	Just budget	Prognos utfall	Avv
Beställare inkl. ledning	2,8		2,8	2,8	0,0
Utförarenhet (ej resultatenhet)	34,2		34,2	34,2	0,0
Föreningsbidrag	1,7		1,7	1,7	0,0
Totalt:	38,7	0,0	38,7	38,7	0,0

Verksamheten visar ingen avvikelse jämfört med budget. Prognosen är oförändrad jämfört med tertialrapport 1.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbets- marknads- åtgärder	Netto- budget	Budget- just	Just budget	Prognos utfall	Avv
Arbetsmarknads- åtgärder	22,4		22,4	22,4	0,0
Totalt:	22,4	0,0	22,4	22,4	0,0

Verksamheten visar en budget i balans prognosen är oförändrad mot tertialrapport 1. Totalt har nämnden fått tilldelat 12,2 mnkr för feriearbeten. Det finns dock en osäkerhet i prognosen eftersom personalförsäkringskostnaden höjts från 33 procent till 40 procent.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd	Netto- budget	Budget- just	Just budget	Prognos utfall	Avv
Handläggning/ ledning	33,3		33,3	33,3	0,0
Försörjningsstöd	85,3		85,3	84,2	1,1
Totalt:	118,6	0,0	118,6	117,5	1,1

Verksamheten visar ingen ett överskott om 1,1 mnkr jämfört mot budget. Det är en förbättrad prognos med 1,1 mnkr jämfört med tertialrapport 1.

Kostnader och antal hushåll för ekonomiskt bistånd minskar varje månad sedan sommaren 2013. Augusti månad har preliminärt kostnader om 6,8 mnkr.

Särskilda satsningar

Redovisning av särskilda satsningar finns i bilaga 4.

Resultatenheter

För stadens resultatenheter gäller att enheter som redovisade budgetöverskott i bokslutet 2015 får disponera detta under 2016. Omvänt gäller om enheten redovisade ett budgetunderskott i bokslutet måste det täckas under 2016. Resultatenheterna får ta med sig 100 procent av såväl över- som underskott till nästkommande år, men maximalt 5 procent av bruttobudgeten innevarande år. Enhetens ackumulerade överskott får inte överstiga 10 procent av bruttobudgeten. Stadsdelsnämnden har tio resultatenheter, varav sju enheter inom förskolan, två enheter inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri samt en enhet inom individ- och familjeomsorgen. Resultatenheternas fondöverföring till 2017 prognostiserar att bli ett budgetöverskott om 12,6 mnkr. Skillnaden mellan ingående och utgående fonden är totalt 3,0 mnkr. 1,6 mnkr är underskott i förskolan som måste täckas år 2016. 1,4 mnkr är överskott inom funktionsnedsättnings utförarenheter som beräknas överföras till 2017.

Resultatenheten Bromstensgården har nått gränsen enligt stadens regel om maximalt resultatöverföring. Det är skälet till att den ingående och utgående fonden är densamma. Resultatenheterna redovisas mer i detalj i bilaga 8.

Investeringar

Investeringar	Netto- budget	Budget- just	Justera d budget	Prognos	Avv
Maskiner och inventarier	2,4		2,4	2,4	0
Stadsmiljö	14,1		14,1	14,1	0
Totalt:	16,5	0	16,5	16,5	0

Investeringsbudgeten för 2016 är 16,5 mnkr, varav 2,4 mnkr är till maskiner och inventarier och 14,1 mnkr till stadsmiljöverksamhet. Förvaltningen prognostiserar att använda hela investeringsbudgeten.

Stadsmiljö

I budget 2016 finns avsatta medel om (14,1 mnkr) för investeringar inom stadsmiljö. Förvaltningen har fördelat pengarna på följande investeringsprojekt under året.

Tensta parkstråk – 2 mnkr.

Projekttering har genomförts inför upprustning av stråket med planerad till start under 2016. Åtgärder har planerats för att motverka olovlig fordonstrafik genom exempelvis avsmalningar och omläggningar av gångvägar samt anläggning av nya sittplatser. I samråd med Idrottsförvaltningen planeras även för ett ute-gym invid Tensta gymnasium. På grund av försening i projektet, på grund av oklarheter kring markförhållanden föreslås att detta flyttas till 2017.

Lunda gravfält – 1 mnkr.

En del av ett flerårigt projekt för att restaurera, bevara och rusta upp fornminnesområdet kring Lunda gravfält.

Tillgänglighetsinvesteringar – 5,1 mnkr

Tillgänglighetsinvesteringar kommer att användas till att tillgängliggöra Bromstensparken. Efter trafikkontorets hindersutredning har 1,1 mnkr investerats i att skapa säkrare gång- och cykelvägar i stadsdelen. Tillgänglighetsinvesteringar av Spånga by har beviljats till om 0,7 mnkr.

Reinvesteringar - 6mnkr

Reinvesteringsmedlen kommer att användas till reparation av trappor och asfaltering av parkvägar.

Maskiner och inventarier

Omfattande inköp har gjorts för att inreda nytt våningsplan på Fagerstagatan 15. Även Fristads servicehus behöver uppdateras samt Blå huset. Den planerade fritidsgården i Hjulsta kommer också att inredas under året. På grund av att fritidsgården i Hjulsta har eldhärjats ansöks om 1,0 mnkr extra för maskiner och inventarier.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ingen försäljning förekommer.

Betydande projekt som inte är investeringar

Inga betydande projekt bedrivs annat än investeringar.

Omslutningsförändringar

I detta ärende uppgår föreslagna omslutningsförändringar om 29,7 mnkr vilket framgår av bilaga 7.

Budgetjusteringar

Budgetjustering begärs för maskiner och inventarier om 1,0 mnkr främst beroende på att Hjulsta fritidsgård eldhärjats. Utöver detta ansöker nämnden om budgetjustering om 0,4 mnkr i budgetjusteringar för avskrivningar och 0,1 mnkr för internränta som härrör till stadsmiljöinvesteringar.

Medel för lokaländamål

Inga medel ansöks om i detta ärende.

Analys av balansräkning

Resultat och utfall per sista augusti

Analys av resultaträkning

Verksamhetsområde, mnkr netto	20150831	20160831	Avvikelse
Nämnd och administration	21,2	18,0	-3,2
Individ- och familjeomsorg	106,6	105,4	-1,2
Stadsmiljöverksamhet	6,4	8,5	2,1
Förskoleverksamhet	170,5	175,4	4,9
Äldreomsorg	165,5	162,2	-3,3
Omsorg om personer med funktionsnedsättn.	118,7	128,8	10,1
Fritid och kultur	17,5	24,6	7,1
Arbetsmarknadsåtgärder	17,5	15,0	-2,5
Ekonomiskt bistånd	79,6	77,0	-2,6
Summa	703,5	714,9	11,4
Kapitalkostnader	2,6	2,6	0,0
Totalt	706,1	717,5	11,4

I delårsbokslutet 2016 jämfört med föregående år har nettokostnader ökat med 11,4 mnkr jämfört med föregående år. Personalkostnaderna ökar med 10,8 mnkr vilket beror på

genomförd lönerevision.

Nämnd- och administration har minskade kostnader om 3,2 mnkr, vilken bland annat beror på ett antal vakanser var större förra året än under motsvarande period i år. Utbetalning av extra medel för PRIO från åren 2012 till 2015 förklarar skillnaden i kostnader inom individ- och familjeomsorgen. Kostnaderna för stadsmiljöverksamheten har gått upp något jämfört med 2015. Detta beror bland annat på ökade kostnader för städning samt mer reparationer jämfört med föregående år. Förskoleverksamheten har ökat kostnader om 4,9 mnkr jämfört med 2015 års delårsbokslut. Schablonen till enheterna har ökat jämfört med föregående år vilket inneburit att enheterna haft möjlighet att anställa mer personal. Kostnadsminskningen inom äldreomsorgen om 3,3 mnkr beror på ett minskat behov, främst av vård och omsorgsboenden, jämfört föregående år. Funktionshinder har minskade ökade kostnader med 10,1 mnkr jämfört med föregående år. Detta beror på att fler placeringar tagits över från socialpsykiatri. Kostnaderna för fritid och kultur har ökat främst utifrån extra demokratimedel jämfört med föregående år. De minskade nettokostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder beror på minskning av personalförsäkringar för projektet snabbspåret. Ekonomiskt bistånd har högre lägra kostnader eftersom antalet hushåll minskat markant jämfört med föregående år.

Balansräkning

Balansräkning, mnkr	20150831	20160831	Avvikelse
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	48,1	58,5	10,5
Omsättningstillgångar	94,7	175,0	80,3
Kundfordringar	7,8	7,4	-0,3
Diverse kortfristiga fordringar	63,7	97,0	33,3
Förutbetalda kostnader & upplupna	22,8	70,0	47,2
Kassa och bank	0,4	0,6	0,2
Summa	142,8	233,5	90,8
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	-64,8	-140,4	-75,7
Kortfristiga skulder	-78,0	-93,1	-15,1
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	-0,5	-0,6	-0,1
Leverantörsskulder	-31,2	-33,1	-1,9
Övriga kortfristiga skulder	-0,4	-0,6	-0,2
Upplupna kostnader & förutbetalda	-46,0	-59,1	-13,0
Summa	-142,8	-233,5	-90,8

Balansomslutning i tertialrapport 2, 2016 redovisar en förändring om 90,8 mnkr jämfört med samma period förra året. Anläggningstillgångarna har en skillnad med 10,5 mnkr till följd av ökade investeringar inom stadsmiljö. Omsättningstillgångarna har en förändring med 80,3 mnkr. Ökade fordringar om 33,3 mnkr beror på att färre kundfakturer är betalda jämfört med föregående år. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter är kopplade till genomförda periodiseringar och skiljer sig med 47,2 mnkr jämfört med föregående år. Det avser framförallt ersättning från Migrationsverket gällande nyanlända.

För kassa och bank är skillnaden 0,2 mnkr. Förändringen av eget kapital är 75,7 mnkr. Kortfristiga skulder har ökat med 15,1 mnkr. Där ingår dels leverantörsskulder som ökat med 1,9 mnkr jämfört med föregående år. Övriga kortfristiga skulder har en skillnad på 0,2 mnkr jämfört med föregående år. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har en förändring om 13 mnkr jämfört med föregående år. Denna post är kopplat till periodiseringar. 6mnkr avser ökade kostnader gällande placeringar av ensamkommande inom individ- och familjeomsorg. 3,4mnkr i ökade kostnader gällande retroaktiva löner och timlöner. 0,9 mnkr är ökade kostnader för ungdomsmottagningen. Pensionsavgift för feriearbetare periodiseras med 0,4mnkr. 0,3 mnkr avser vårdkostnader internt. Gränsen för periodiseringar har i delårsbokslutet fastställts till belopp överstigande 50 tkr.

Nedskrivningar osäkra fordringar

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning, kapitel 3 paragraf 2 ska en obetald fordran skrivas ned i bokföringen efter det att alla inkassoåtgärder vidtagits eller senast ett år efter förfallodatum. Detta innebär enbart en bokföringsteknisk åtgärd. En gäldenär är fortfarande betalningsskyldig även om fordran avskrivits i bokföringen och avförts räkenskaperna.

Förvaltningen bedömer utifrån försiktighetsprincipen att gäldenärer enligt bifogad bilaga 3 inte har möjlighet att betala av sina fordringar. Förvaltningen föreslår att nämnden skriver ned fordringarna om totalt 372 tkr enligt bilaga 4.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål används i verksamheternas förbättringsarbete. I det följande redovisas antal synpunkter och klagomål per verksamhetsområde.

Förskola

Av de inkomna klagomålen berör 15 stycken barnsäkerhet och då främst incidenter som att barn har klämt sig eller nedskräpning av gårdar samt att obehöriga vistas på gården och måste avhysas av polis. Det har också förekommit bråk barn emellan samt att förälder inte har stängt grindar och dörrar efter sig och att staket är för låga eller trasiga. Åtgärder som vidtagits är samtal, genomgång av rutiner och information samt felanmälningar till SISAB. Det har även kommit in ett flertal synpunkter på barnsäkerhet och dessa har i första hand varit om rutiner för när barn inte ska vistas på gården utan en vuxen.

Inom området bemötande har sex klagomål inkommit. Främst handlar dessa om att pedagog har haft ett dåligt bemötande av barn eller i sin attityd mot förälder, inte lyssnat på den enskildes önskemål och i något fall har förälder känt sig kränkt. Bemötande är ett fokusområde för förskolorna med ett arbete för att förbättra det.

Förskolans personal får beröm i omvårdnad, för att barnen utvecklas och får en bra tillgång till olika aktiviteter som exempelvis simskola. Föräldrar ser sig även trevligt bemötta. Klagomål och synpunkter inom området organisation rör främst personalbyte eller att sammansättning av barngrupp inte är bra. Det har också förekommit att föräldrar har klagat på att det har varit rörigt efter sommarens renoveringar av lokaler. Åtgärder som vidtagits är samtal och information samt genomgång av rutiner.

I förskolans uppdrag får pedagoger beröm för sitt engagemang och pedagogiska arbete med barnen och föräldrar uttrycker även att förskolan har professionell personal. Föräldrar efterlyser dock mer information och har även synpunkter på förskolans aktiviteter och utevistelse.

Förskolorna har rutiner för synpunkts- och klagomålshantering. Förvaltningen kan konstatera att föräldrar över tid är mer benägna att framföra beröm, klagomål och synpunkter.

	Beröm	klagomål	synpunkt
Organisation	7	5	7
uppdrag	11	6	12
Barnsäkerhet		15	9
Bemötande	5	6	2
Total	23	32	30

Äldre, funktionsnedsättning samt socialpsykiatri

De flesta inkomna klagomål berör insatsernas utförande. Klagomålen handlar om att personal inte passat tiden, inte besvarat larm eller inte utfört insatserna på ett tillfredsställande sätt. De åtgärder som vidtagits är genomgång av rutiner och arbetssätt på arbetsplatsträffar, enskilda samtal med medarbetare samt uppföljning av utförda insatser med brukare.

Arbetet med klagomålshanteringen leder till en ökad öppenhet och dialog mellan brukare, närstående och utförare samt är ett led i enheternas förbättrings- och kvalitetsarbete. Arbetet med att hantera, åtgärda och återkoppla inkomna synpunkter och klagomål kommer även fortsättningsvis att vara ett fokusområde.

	Beröm	klagomål	synpunkt
Insatsernas utförande	1	10	
Handläggning		1	
Bemötande		3	
Verksamhetsfrågor		1	
Övrigt		3	1
Total	1	18	1

Stadsmiljö

Exempel på inkomna klagomål är bosättningar, belysning, vägrenhållning, parkmiljö, motorfordon och liknande. I vissa fall hänvisas klagomålen vidare till trafikkontoret eftersom det är deras ansvarsområden. Sex idéer om utveckling av stadsmiljön har inkommit. Totalt har 78 synpunkter inkommit som berört illegala boplatser, renhållning samt träd och buskar.

	Beröm	klagomål	synpunkt
Felanmälan			35
Idéer			6
Stadsmiljö		56	
Frågor om verksamheten			78
Total		56	119